

РЕШЕНИЕ НА ОБЩИЯ СЪД (трети състав)

9 септември 2011 година*

По дело T-12/06

Deltafina SpA, установено в Orvieto (Италия), за което се явяват адв. R. Jacchia, адв. A. Terranova, адв. I. Van Bael, адв. J.-F. Bellis и адв. F. Di Gianni, avocats,

жалбоподател,

срещу

Европейска комисия, за която първоначално се явяват г-н A. Whelan и г-н F. Amato, впоследствие г-н Whelan и г-н V. Di Bucci, а накрая г-н Ё. Gippini Fournier и г-н L. Malferrari, в качеството на представители,

ответник,

с предмет искане за отмяна или, при условията на евентуалност, за намаляване на размера на глобата, наложена на Deltafina с член 2 от Решение С (2005) 4012 окончателен на Комисията от 20 октомври 2005 г. относно производство по прилагане на член 81, параграф 1 [ЕО] (Дело COMP/C.38.281/B.2 — Суров тютюн — Италия),

* Език на производството: италиански.

ОБЩИЯТ СЪД (трети състав),

състоящ се от: г-н J. Azizi, председател, г-жа E. Cremona (докладчик) и г-н S. Frimodt Nielsen, съдии,

секретар: г-н J. Palacio Gonzáles, главен администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 29 септември 2010 г.,

постанови настоящото

Решение

Обстоятелства, предхождащи спора

- 1 Жалбоподателят, Deltafina SpA, е италианско дружество, чиято основна дейност е първичната преработка на суров тютюн и продажбата на преработения тютюн. Това дружество се притежава изцяло от американското дружество Universal Corp. със седалище Ричмънд (САЩ).

I — Административното производство

2. На 3, 4 и 5 октомври 2001 г. на основание член 14 от Регламент № 17 на Съвета от 6 февруари 1962 година, Първи регламент за прилагане на членове [81 ЕО] и [82 ЕО] (ОВ L3, 1962 г., стр. 204; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 3) Комисията на Европейските общности извършва проверки в седалищата на Fédération européenne des transformateurs de tabac [Европейска федерация на преработвателите на тютюн] и на Maison des métiers du tabac [Сдружение на занаятите, свързани с тютюна] в Брюксел (Белгия). С факс от същия ден Fédération européenne des transformateurs de tabac информира за тези проверки всичките си членове, включително Associazione professionale trasformatori tabacchi italiani (АРТИ, Професионално сдружение на италианските преработватели на суров тютюн), сред чиито членове са най-големите предприятия в сектора.

3. На 3, 4 и 5 октомври 2001 г. Комисията извършва също проверки в седалищата на тримата основни испански преработватели на суров тютюн, като и на две испански сдружения на преработвателите и производителите на тютюн. На 16 януари 2002 г. тримата испански преработватели на суров тютюн, които са били обект на проверката, както и едно дружество от групата Universal представят съвместно заявление за освобождаване от глоби по реда на Известието на Комисията относно освобождаване от глоби и намаляване на техния размер по делата за картели (ОВ С 207, 1996 г., стр. 4, наричано по-нататък „Известието относно сътрудничеството от 1996 г.“).

4. На 15 януари 2002 г. Комисията отправя искане за предоставяне на информация към две италиански професионални сдружения, а именно АРТИ, което представлява преработвателите на суров тютюн, и Unione italiana tabacco (Unitab, Италиански съюз на тютюна), което представлява производителите на суров тютюн. На 12 февруари 2002 г. АРТИ отговаря на искането за предоставяне на информация. Искането на Комисията е обсъдено същия ден на среща на ръководството му.

- 5 На 19 февруари 2002 г. Deltafina представя на Комисията заявление за освобождаване от глоба по реда на част А от Известието на Комисията относно освобождаване от глоби и намаляване на техния размер по делата за картели (ОВ С 45, 2002 г., стр. 3, наричано по-нататък „Известието относно сътрудничеството от 2002 г.“) и при условията на евентуалност — за намаление размера на глобата, по реда на част Б от същото известие. Заявлението за освобождаване от глоба се отнася до твърдия картел между преработвателите на суров тютюн на италианския пазар.
- 6 На 28 февруари 2002 г. е проведен телефонен разговор между адвокатите на Universal и длъжностното лице на генерална дирекция „Конкуренция“ на Комисията, натоварено с преписката.
- 7 На 6 март 2002 г. Комисията информира Deltafina, че заявлението му отговаря на условията, посочени в точка 8, буква б) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г., и че тя ще му предостави в края на административното производство освобождаване от глоби за всяко нарушение, установено вследствие на извършеното от Комисията разследване във връзка с представените доказателства, при условие че Deltafina изпълни всички посочени в точка 11 от посоченото известие условия.
- 8 На 14 март 2002 г. е проведена среща между службите на Комисията и представителите на Deltafina и Universal, за да бъдат обсъдени условията на сътрудничеството на Deltafina с Комисията (наричана по-нататък „срещата от 14 март 2002 г.“). По време на тази среща изрично е било напомнено за поверителния характер на заявлението на Deltafina за освобождаване от глоби.
- 9 На 19, 21, 25 и 26 март 2002 г. Deltafina предоставя на Комисията допълнителни сведения.
- 10 На 22 март 2002 г. е проведен телефонен разговор между представителите на Deltafina и длъжностното лице на Комисията, натоварено с преписката, по повод на няколко въпроса относно сътрудничеството на Deltafina с Комисията.

- 11 На 2 април 2002 г. външният правен консултант на Universal информира външните правни консултанти на Standard Commercial Corp. (наричано по-нататък „SCC“) и на Dimon Inc., дружества майки съответно на Transcatab SpA и на Dimon Italia Srl, две италиански дружества за първична преработка на суров тютюн, че Deltafina е подало до Комисията заявление за освобождаване от глоби за картелите между преработвателите на пазара на тютюн в Италия.
- 12 Сутринта на 4 април 2002 г. е проведена среща на ръководството на АРТІ. По време на тази среща президентът на Deltafina информира присъстващите, че дружеството е започнало да сътрудничи на Комисията по реда на Известието относно сътрудничеството от 2002 г., като ѝ е предоставило компрометиращи го документи.
- 13 Същият ден следобед, а именно на 4 април 2002 г., Dimon Italia и Transcatab, чиито представители са присъствали на посочената в предходната точка среща на АРТІ, също представят заявления за благоприятно третиране по реда на Известието относно сътрудничеството от 2002 г. (съответно в 16,15 ч. и 18,47 ч.)
- 14 На 18 и 19 април 2002 г. на основание член 14 от Регламент № 17 Комисията извършва проверки в помещенията на Dimon Italia и Transcatab, както и в тези на Trestina Azienda Tabacchi SpA (наричано по-нататък „Trestina“) и Romana Tabacchi SpA.
- 15 На 18 април и 17 май 2002 г. Deltafina предоставя на Комисията допълнителна информация.
- 16 На 29 май и 11 юли 2002 г. се провеждат други две срещи между представителите на Deltafina и службите на Комисията.

- 17 На 8 октомври 2002 г. Комисията уведомява Dimon Italia и Transcatab, че тъй като са съответно първото и второто предприятие, представили доказателства по реда на Известието относно сътрудничеството от 2002 г., тя има намерение да им предостави в края на административното производство намаление съответно между 30 % и 50 % и между 20 % и 30 % от размера на глобата, която би им била наложена въз основа на евентуално установените нарушения.
- 18 На 25 февруари 2004 г. Комисията изпраща изложение на възраженията до редица предприятия или сдружения на предприятия, между които Deltafina, Universal, Dimon Italia и Transcatab.
- 19 На 22 юни 2004 г. се провежда устно изслушване с участието на Deltafina. По време на това изслушване представител на Dimon Italia е привлякъл вниманието на Комисията върху два, приложени към преписката документа, фотокопирани във връзка с извършените от Комисията проверки в помещенията на Dimon Italia на 18 април 2002 г. и състоящи се от ръкописни бележки, направени от представителите на това дружество, които обобщават изявленията на президента на Deltafina по време на срещата на АРТІ от 4 април 2002 г.
- 20 На 21 декември 2004 г. Комисията приема допълнение на изложението на възраженията от 25 февруари 2004 г. (по-нататък „допълнението“), с което уведомява Deltafina и останалите засегнати предприятия за своето намерение да не предоставя на посоченото дружество освобождаване от глоби поради нарушение на задължението за сътрудничество, предвидено в точка 11, буква а) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г.
- 21 На 1 март 2005 г. се провежда изслушване във връзка с допълнението. В резултат на това изслушване Комисията получава нови коментари от страна на Universal, Deltafina, Dimon и SCC.

II — Обжалваното решение

- 22 След като се допитва до консултативния комитет по ограничителни практики и господстващо положение и взема предвид окончателния доклад на служителя по изслушването, на 20 октомври 2005 г. Комисията приема Решение С (2005) 4012 окончателен относно производство по прилагане на член 81, параграф 1 [ЕО] (дело СОМР/С.38.281/В.2 — Суров тютюн — Италия) (наричано по-нататък „обжалваното решение“), чието резюме е публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз* от 13 февруари 2006 г. (ОВ L 353, стр. 45).
- 23 Обжалваното решение е съобщено на Deltafina на 10 ноември 2005 г.
- 24 То съдържа в частност следните разпоредби:

„Член 1

1. Deltafina [...], Universal [...] са нарушили член 81, параграф 1 [ЕО] през посочените периоди, като са участвали в споразумения и/или съгласувани практики в сектора на суровия тютюн в Италия.

Периодите на нарушението са следните:

- а) за Deltafina, Universal [...] от 29 септември 1995 г. до 19 февруари 2002 г.;

[...]

Член 2

За нарушенията, посочени в член 1, се налагат следните глоби:

a) Deltafina и Universal, солидарно, 30 000 000 EUR;

[...]“ [неофициален превод]

²⁵ Обжалваното решение се основава върху посочените по-долу съображения.

A — По нарушението и вменяването на неправомерно поведение

²⁶ В обжалваното решение след описанието на релевантните факти и тяхната правна квалификация Комисията прави заключение, че е установено прякото участие на Deltafina с няколко други предприятия в споразумения и/или съгласувани практики, забранени от член 81, параграф 1 ЕО. Тази оценка не е оспорена по настоящото дело.

²⁷ След това Комисията разглежда въпроса за вменяването на неправомерното поведение на участвалите в нарушението предприятия и стига до извода, че както Deltafina, така и неговото дружество майка Universal трябва да носят отговорност за въпросните нарушения и да бъдат адресати на обжалваното решение.

Б — По изчисляването на размера на глобата

1. Определяне на основния размер на глобата

- 28 Относно изчисляването на наложената на Deltafina глоба Комисията напомня най-напред, в съображение 357 от обжалваното решение, че съгласно член 23, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 година относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в членове 81 [ЕО] и 82 [ЕО] (ОВ L1, 2003 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 167), за да определи размера на глобата, тя трябва да вземе предвид всички обстоятелства по случая, и по-конкретно тежестта и продължителността на нарушението.
- 29 Така Комисията разглежда най-напред тежестта на нарушението. Тя напомня, че за да го оцени, трябва да вземе предвид характера на нарушението, неговото действително отражение върху пазара, където това може да бъде определено, а също така и размера на съответния географски пазар (съображение 365 от обжалваното решение).
- 30 Комисията отбелязва след това, че производството на суров тютюн в Италия съответства на 38% от производствената квота в Европейския съюз, което представлява 67 338 милиона евро през 2001 г., последната пълна година от нарушението (съображение 366 от обжалваното решение).
- 31 Относно характера на нарушението Комисията го разглежда като много сериозно, тъй като то засяга определянето на цените за изкупуване на сортове суров тютюн в Италия, както и разпределянето на изкупените количества (съображение 367 от обжалваното решение).

- 32 В съображение 368 от обжалваното решение, като се позовава на частта от посоченото решение относно анализа на ограничаването на конкуренцията (съображение 277 и сл.), Комисията твърди, че картел, свързан с изкупуване, може да осуети желанието на производителите да генерират определен добив, както и да ограничи конкуренцията между преработвателите по веригата надолу на пазара и че това е така, в частност, както в настоящия случай, когато стоката, предмет на картела (суровият тютюн), представлява важна „суровина“ за дейността на участниците надолу по веригата (в случая първичната преработка на тютюна и продажбата на преработен тютюн).
- 33 Като взема предвид тези съображения, Комисията стига до извода, че нарушението, извършено от Deltafina, трябва да бъде квалифицирано като много сериозно (съображение 369 от обжалваното решение).
- 34 След това Комисията твърди, че при определянето на размера на глобата следва да се държи сметка за специфичната тежест на всяко предприятие и за вероятните последици от неговото неправомерно поведение. Така Комисията счита, че глобите трябва да бъдат определени в зависимост от положението на пазара на всяка от въпросните страни. В това отношение тя смята, че началният размер на наложената на Deltafina глоба трябва да бъде най-висок поради качеството му на най-голям изкупвач, чийто пазарен дял през 2001 г. е бил приблизително 25 % (съображения 370—372 от обжалваното решение).
- 35 При все това Комисията счита, че начален размер на глобата, който отчита единствено положението на пазара, не би имал достатъчен възпиращ ефект върху Deltafina, тъй като въпреки относително ниския си оборот, дружеството принадлежи към многонационална група със значителна икономическа и финансова мощ, която е сред основните световни търговци на едро с тютюн и действа на различни нива в тютюневата индустрия и на различни географски пазари (съображение 374 от обжалваното решение).

- 36 Следователно, за да придаде на глобата възпиращ ефект, Комисията прилага към началния размер коефициент, който отчита големината на засегнатите предприятия. Коефициентът, приложен от Комисията за Deltafina, е 1,5. Така в съображение 376 от обжалваното решение Комисията определя начален размер на глобата на Deltafina, който, умножен с коефициента, възлиза на 37,5 милиона евро.
- 37 След това Комисията увеличава този размер с 60 % поради продължителността на нарушението (съображение 377 от обжалваното решение), така че началният размер на глобата на Deltafina е определен на 60 милиона евро (съображение 397 от обжалваното решение).

2. Смекчаващо обстоятелство

- 38 По-нататък Комисията отчита като смекчаващо обстоятелство в полза на Deltafina ефективното му сътрудничество в рамките на производството, извън предвиденото в Известието относно сътрудничеството от 2002 г. Най-напред тя напомня, че поради причини, изложени в точка 43 и сл., Deltafina не отговаря вече на условията, за да получи пълно освобождаване или намаление на глобата по реда на Известието относно сътрудничеството от 2002 г. (съображение 385 от обжалваното решение).
- 39 По-нататък Комисията отбелязва, че ако може да се приложи Известието относно сътрудничеството от 2002 г., сътрудничеството на предприятията, страни в производството, трябва по принцип да бъде оценено в рамките на това известие. Тя добавя, че само в изключителни случаи сътрудничеството на страна може да бъде разглеждано като смекчаващо обстоятелство за размера на налаганата глоба в приложение на Насоките относно метода за определяне размера на глобите, налагани съгласно член 15, параграф 2 от Регламент № 17 и член 65,

параграф 5 [ВС] (ОВ С 9, 1998 г., стр. 3; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 3, стр. 69, наричани по-нататък „Насоките“), когато по принцип се прилага Известие относно сътрудничеството от 2002 г. (съображения 386 и 387 от обжалваното решение).

- 40 Комисията счита, че в настоящия случай това се наблюдава при Deltafina поради две причини. Първо, Deltafina е първото предприятие, подало заявление за предлагане на Известие относно сътрудничеството от 2002 г. (едва няколко дни след неговото приемане), и първото предприятие, на което Комисията е предоставила условно освобождаване от глоба. Става дума също за първото решение относно последиците от нарушаването на задълженията за сътрудничество, наложени на предприятията, подали заявление за освобождаване от глоба по реда на точка 11 от Известие относно сътрудничеството от 2002 г. Второ, Комисията признава, че отначало Deltafina е допринесло съществено за разследването на Комисията и е продължило да сътрудничи в хода на цялото производство, като се изключат фактите, които оправдават отказа за окончателно освобождаване от глоба (съображения 388—390 от обжалваното решение).
- 41 Поради това Комисията преценява благоприятно сътрудничеството на Deltafina в хода на производството. Накрая, Комисията добавя, че Deltafina изобщо не е оспорвало фактите, предмет на обжалваното решение. С оглед на тези съображения и цялостното поведение на Deltafina в хода на производството Комисията стига до извода, че следва да намали с 50 % глобата, която да му наложи (съображения 391—398 от обжалваното решение).
- 42 Като отчита това смекчаващо обстоятелство, Комисията определя размера на глобата, наложена солидарно на Deltafina и Universal, на 30 милиона евро.

В — По заявлението на *Delfina* за освобождаване от глоба

- 43 След това Комисията излага причините, поради които е стигнала до извода, че *Delfina* не може да получи освобождаване от глоба по реда на Известието относно сътрудничеството от 2002 г.
- 44 Комисията обяснява, че след като е разгледала представеното от *Delfina* заявление за освобождаване от глоба, то е отговаряло на условията на точка 8, буква б) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г. и тя му е предоставила условно освобождаване от глоба при спазване на кумулативните условия, посочени в точка 11 от посоченото известие, едно от които е изпълнението на задължението за сътрудничество (точка 11, буква а) от това известие) (съображения 405—409 от обжалваното решение).
- 45 В съображение 410 от обжалваното решение обаче Комисията отбелязва, че по време на изслушването от 22 юни 2004 г. е станало ясно, че *Delfina* е разгласило заявлението си за освобождаване от глоба на срещата на АРТІ, посочено в точка 12 по-горе, на което са присъствали също представители на *Dimon Italia*, *Transcatab* и *Trestina*, преди Комисията да е имала възможност да извърши проверки относно въпросния картел. Комисията посочва също, че тези факти са били предмет на възраженията срещу *Delfina* в допълнението (вж.точка 20 по-горе).
- 46 Така, най-напред Комисията е разгледала подробно релевантните факти, за да стигне след това до извода, че *Delfina* не отговаря на посочените в точка 11 от Известието относно сътрудничеството от 2002 г. условия.

1. Релевантните факти

- 47 Комисията отбелязва, че въпросът за поверителния характер на заявлението за освобождаване от глоба на Deltafina е бил повдигнат по време на срещата от 14 март 2002 г. Според нея по време на тази среща службите на Комисията са посочили ясно, че възнамеряват да извършат внезапни проверки относно разкрития от Deltafina картел, че тези проверки няма да могат да се състоят преди 18—20 април 2002 г. и че следователно е необходимо да се запази поверителност до тази дата, за да не бъдат предупредени конкурентите и да не бъде компрометирана тяхната ефикасност (съображение 412 от обжалваното решение).
- 48 Комисията отбелязва също, че по време на тази среща Deltafina е обяснило на службите на Комисията, че ще му бъде трудно да не оповестява заявлението си за освобождаване от глоба до предвидената за проверките дата поради редица причини, сред които, на първо място, провеждането на предстоящите срещи с неговите конкуренти в рамките на АРТІ, по време на които ще бъде трудно да се запази поверителност; второ, необходимостта да се информират средните управленски кадри на Deltafina за заявлението (петнайсетина души); и трето, необходимостта да се разкрие това заявление за освобождаване от глоби в рамките на операции за финансиране, включващи Universal в САЩ (съображение 412 от обжалваното решение).
- 49 В съображения 413—415 от обжалваното решение Комисията възпроизвежда съдържанието на вътрешен доклад от срещата на 14 март 2002 г., изготвен от службите на Комисията, както и бележките, водени от представител на Universal на тази среща.
- 50 Освен това в съображение 416 от обжалваното решение Комисията отбелязва, че по време на срещата от 14 март 2002 г. нейните служби са поискали от Deltafina да им предостави редица сведения с цел да им позволи да извършат проверки на място. В съображение 417 от обжалваното решение е направено

позоваване на текста на вътрешен меморандум на службите на Комисията от 15 март 2002 г., който обобщава състоянието на напредъка по преписката в резултат на проведената предния ден среща. Съображение 418 от обжалваното решение възпроизвежда текста на протокол от среща на управителния съвет на Deltafina от 1 март 2002 г., в който той отчита необходимостта да прекрати незабавно неправомерното поведение, свързано с картела, и приканва участниците да спазват най-строга поверителност относно заявлението за освобождаване от глоба.

- 51 След това Комисията се позовава на изявлението на президента на Deltafina по време на срещата на АРТІ от 4 април 2002 г., като се основава, от една страна, на съдържанието на два документа, посочени от адвокатите на Dimon Italia по време на изслушването от 22 юни 2004 г., и от друга, на съдържанието на меморандум, подписан лично от президента на Deltafina, който отчита условията, при които е било извършено оповестяването на заявлението за освобождаване от глоба по време на тази среща (съображения 421—426 от обжалваното решение).
- 52 Комисията отбелязва, че в същия ден, в който е било извършено оповестяването, Dimon Italia и Transcatab също са представили заявление за прилагане на Известието относно сътрудничеството от 2002 г. и че изявленията, направени от президента на Deltafina по време на срещата на АРТІ, не са били посочени в тези заявления (съображение 427 от обжалваното решение).
- 53 Накрая, от обжалваното решение е видно, че на 29 май 2002 г. е била проведена друга среща между службите на Комисията и Deltafina, по време на която нито Комисията, нито Deltafina са повдигнали въпроса за поверителността и Deltafina не е обявило, че е оповестило заявлението си за освобождаване от глоба на Dimon Italia и Transcatab по време на срещата на АРТІ от 4 април 2002 г. (съображение 429 от обжалваното решение).

2. Неспазването от Deltafina на условието, посочено в точка 11, буква а) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г.

- 54 В обжалваното решение Комисията твърди, че задължението за сътрудничество, посочено в точка 11, буква а) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г., представлява съществен елемент от споразумението, сключено между нея и заявителя, когато се предоставя условно освобождаване от глоба. Според Комисията това задължение трябва да бъде тълкувано в светлината на логиката, основана на нейната политика в областта на освобождаването от глоби, а именно на решаващия принос на заявителя за започване на разследване или за разкриване на нарушения, извършени от картел. С оглед на тази логика според Комисията посоченото задължение следователно не се ограничава до представянето на доказателства относно нарушението, а то предполага и въздържане от всякакви действия, които биха могли да ѝ попречат да разследва и/или да установи нарушението (съображения 431 и 432 от обжалваното решение).
- 55 В съображение 433 от обжалваното решение е отбелязано, че когато Комисията, както в случая, още не е извършила проверки и когато секторът не е уведомен за предстоящите внезапни проверки, които тя ще проведе, всяко оповестяване на заявление за освобождаване от глоба рискува да компрометира напълно и безвъзвратно нейната способност да извърши ефикасни проверки и да установи нарушението. Ползният ефект от Известието относно сътрудничеството от 2002 г. според Комисията изисква проверките да не бъдат компрометирани от поведението на предприятията, които искат да получат благоприятно третиране. Следователно те не могат да се позоват на оправдано правно очакване, че при липсата на изрична разпоредба поверителността не би могла да бъде част от условието, посочено в точка 11, буква а) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г.. От това според Комисията следва, че преднамереното и съзнателно оповестяване на тази информация от заявител, който иска освобождаване от глоба, на неговите конкуренти трябва да бъде разглеждано като неизпълнение на задължението за сътрудничество, посочено в точка 11, буква а) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г.
- 56 Комисията добавя, че „присъщото напрежение“ между това задължение и задължението, посочено в точка 11, буква б) от Известието относно сътрудничеството

от 2002 г., по силата на което заявителят трябва да преустанови участието си в нарушението най-късно в деня на подаване на заявлението за освобождаване от глоба, не му дава право съзнателно да информира другите членове на картела, че е подал такова заявление. Имало разлика между това положение и положението, при което заявителят е задължен да вземе мерки, които могат да предизвикат у останалите участници в картела подозрение, че той е подал такова заявление (съображение 434 от обжалваното решение).

- 57 Освен това Комисията счита, че специфичните обстоятелства в настоящия случай определено сочат, че Deltafina е разбрало, че поверителността представлява част от задължението му за сътрудничество. Според Комисията това се вижда ясно в частност от решението на управителния съвет на Deltafina от 1 март 2002 г., което налага „най-строга поверителност“ в тази връзка (вж. съображение 418 от обжалваното решение и точка 50 по-горе) и от думите на самия президент на Deltafina, според които решението на Deltafina да сътрудничи с Комисията „не може да бъде съобщавано на други предприятия, освен при най-голяма предпазливост и в случай на необходимост“ (съображение 440 от обжалваното решение).
- 58 Като отчита припомнените по-горе релевантни факти и обсега на посоченото в точка 11, буква а) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г. условие, Комисията стига до извода, че Deltafina не го е изпълнило. Всъщност, макар дружеството да е знаело, че Комисията има намерение да извърши проверки на място в периода 18—20 април 2002 г., неговият президент умишлено е уведомил двамата си основни конкуренти за подаването на заявлението за освобождаване от глоба, преди да бъдат извършени тези проверки на място (съображение 441 от обжалваното решение).
- 59 Комисията отбелязва също в съображение 442 от обжалваното решение, че поведението на Deltafina е могло сериозно да компрометираща резултата от тези проверки, нещо, което дружеството е знаело или най-малкото е трябвало да знае особено като се има предвид, че е било изрично уведомено от Комисията за тяхното предстоящо извършване и е било приканено да запази поверителността

на заявлението си за освобождаване от глоба, за да не компрометира изхода от тях. Според Комисията не е възможно да се определи дали проверките действително са пострадали и впрочем това обстоятелство в никакъв случай не представлява решаващ фактор за установяване на отговорността на Deltafina (съображение 443 от обжалваното решение).

- 60 Комисията констатира в това отношение, че нито обсъждането по време на срещата от 14 март 2002 г., нито нейното последващо поведение оставят съмнение относно факта, че тя никога не е допускала, че Deltafina трябва неизбежно да оповести заявлението си за приложение на Известието относно сътрудничеството от 2002 г. на своите конкуренти и че следователно проверките вече не могат да бъдат извършени. Напротив, Комисията поддържа, че ясно е посочила необходимостта да се запази поверителност още един месец, за да подготви посочените проверки, за които е поискала необходимите сведения и е започнала приготвянето от деня след срещата (съображения 446 и 447 от обжалваното решение).
- 61 Комисията твърди, че е признала както практическите трудности на Deltafina да запази поверителността на заявлението за освобождаване от глоба, така и факта, че вероятността от извършването им би намаляла до голяма степен, ако Deltafina е трябвало да оповести заявлението си за освобождаване от глоба на своите конкуренти. При все това Комисията счита, че в случая оповестяването от Deltafina на неговото заявление за освобождаване от глоба по време на срещата на АРТІ е било съзнателно и е направено по негова инициатива. Едно такова поведение не би могло в никакъв случай да бъде оправдано в рамките на подобно заявление за освобождаване от глоба (съображения 444, 448 и 450 от обжалваното решение).
- 62 От съображение 449 от обжалваното решение е видно, че след като Deltafina изобщо не е уведомила Комисията за това оповестяване, е видно, че то не е очаквало Комисията да одобри поведението му.

- 63 Комисията отбелязва, че в хода на административното производство Deltafina е изтъкнало, че оповестяването не е било умишлено, а по-скоро е било направено в резултат на натиска от страна на неговите конкуренти. Все пак според Комисията, ако прекратяването на участието в нарушението, изисквано в резултат на подаването на заявлението за освобождаване от глоба, може да е свързано с практически затруднения, Deltafina не е доказало по какъв начин прекратяването на участието му в неправомерните практики и отказът му да се среща с конкурентите си „са могли да попречат на легитимното му търговско поведение“. От друга страна, според Комисията натискът, упражнен от обкръжението му, който не се е състоял в сериозни и непосредствени заплахи, не може да изключи в случая съзнателния характер на оповестяването. Тъй като президентът на Deltafina не е действал под сериозна заплаха, Комисията стига до извода, че оповестяването на заявлението за освобождаване от глоба по време на срещата на АРТІ е било съзнателно (съображения 451—453 от обжалваното решение).
- 64 Накрая, Комисията преценява, че след като в резултат на натиск, упражнен от външните правни консултанти на дружествата майки на Dimon Italia и Transcatab, външният правен консултант на Universal е потвърдил на 2 април 2002 г., че Deltafina е представило на Комисията заявление за освобождаване от глоба, това само по себе си не би могло да оправдае неизпълнението на задължението за сътрудничество от страна на Deltafina или да го санира. Всъщност Комисията счита, първо, че никаква връзка не е била установена между оповестяването в САЩ и поведението на президента на Deltafina; второ, че евентуалното самостоятелно нарушение на задължението за сътрудничество с Комисията не може да бъде използвано, за да се оправдае последващо неизпълнение на същото задължение (*ex iniuria non oritur ius*); и трето, че не съществуват никакви доказателства за упражнението от външните правни консултанти на SCC и Dimon натиск, с изключение на телефонно съобщение, което външният правен консултант на SCC е оставил на гласовата поща на правния консултант на Universal (съображения 454—459 от обжалваното решение).
- 65 След това Комисията отбелязва, че във всички случаи Universal не е я е уведомило бързо за оповестяването, извършено от неговия външен правен консултант (съображение 459 от обжалваното решение).

- 66 В съображение 460 от обжалваното решение Комисията стига до извода, че поради всички гореизложени причини Deltafina не е изпълнило задължението си за сътрудничество, произтичащо от точка 11, буква а) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г., и че следователно не може да бъде освободено от глоба, поради което за разглежданите нарушения такава трябва да му бъде наложена.

Производство и искания на страните

- 67 На 19 януари 2006 г. Deltafina подава настоящата жалба в секретариата на Общия съд.
- 68 С писмо от 26 юни 2006 г. Deltafina иска от Общия съд да разпреди на Комисията да представи пълния вариант на документ, приложен към писмената защита. Със съобщение от 22 ноември 2006 г. секретариатът на Общия съд уведомява Deltafina за решението на председателя на трети състав да отхвърли това искане.
- 69 С писмо от 16 септември 2010 г. Deltafina уведомява Общия съд, че се отказва от шестото си правно основание.
- 70 По доклад на съдията докладчик Общият съд (трети състав) решава да започне устната фаза на производството.
- 71 Устните състезания и отговорите на страните на поставените от Общия съд въпроси са изслушани в съдебното заседание от 29 септември 2010 г.

72 Deltafina моли Общия съд:

- да отмени глобата, наложена му с член 2 от обжалваното решение,
- при условията на евентуалност да намали нейния размер,
- да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

73 Комисията моли Общия съд:

- да отхвърли жалбата,
- да осъди Deltafina да заплати съдебните разноски.

От правна страна

74 В подкрепа на своите искания Deltafina посочва седем правни основания.

75 Първите четири правни основания са посочени като основни и са насочени към отмяна на обжалваното решение, доколкото с него на Deltafina се налага глоба. Първото правно основание е изведено от явна грешка, тъй като отнетото освобождаване от глоба било основано върху погрешна фактическа предпоставка. Второто правно основание е изведено от явна грешка в преценката, доколкото

Комисията счита, че Deltafina е нарушило задължението за сътрудничество, посочено в точка 11, буква а) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г. Третото правно основание е изведено от явна грешка в преценката, доколкото Комисията е отменила освобождаването от глоба, като е счела, че оповестяването от страна на Deltafina на неговото заявление за освобождаване от глоба е компрометирало разследването. Четвъртото правно основание е изведено от нарушение на принципите на защита на оправданите правни очаквания, на добра администрация и на пропорционалност.

- 76 Последните три правни основания са посочени при условията на евентуалност с цел да се намали размерът на наложената на Deltafina глоба. Петото правно основание е изведено от нарушение на принципа на пропорционалност поради прекомерно високия начален размер на глобата. Шестото правно основание е изведено от грешка, тъй като Комисията е приела, че Universal носи солидарна отговорност за поведението на Deltafina, и поради това налага на последното прекомерно висока глоба. Седмото правно основание е изведено от погрешна преценка на смекчаващите обстоятелства.
- 77 Като се има предвид, че с писмо от 16 септември 2010 г. Deltafina прави отказ от шестото правно основание, то не следва да бъде разглеждано.

I — По правните основания, посочени като основни

- 78 Като начало следва да се отбележи, че първите три правни основания на Deltafina са изведени от грешки, довели до твърдяната незаконосъобразност на обжалваното решение, доколкото Комисията не му е предоставила освобождаване от глоба, поради това че е нарушило задължението за сътрудничество, посочено в точка 11, буква а) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г.

79 Тъй като тези правни основания са тясно свързани, следва да бъдат разгледани съвместно.

A — По първите три правни основания, изведени от явни грешки, които са опорочили непредоставянето на окончателно освобождаване от глоба на Deltafina

1. Доводи на страните

80 В рамките на първото си правно основание Deltafina изтъква, че отнемането на освобождаването от глоба от страна на Комисията е основано върху явна фактическа грешка, доколкото се основава върху погрешната предпоставка, съгласно която италианските преработватели на суров тютюн не са били в течение на извършването от Комисията разследване.

81 Според Deltafina от съображение 433 от обжалваното решение е видно, че според Комисията съобщението, направено от нейния президент по време на срещата на 4 април 2002 г., представлява нарушение на задължението за сътрудничество, защото е рискувало да компрометира ефикасността на разследването. В това съображение Комисията потвърдила, че всяко изтичане на информация относно съществуването на заявление за освобождаване от глоба можело да подтикне останалите участници в картела да унищожат или укрият доказателства. При все това съществено условие, за да бъде оправдана такава позиция, било въпросният сектор все още да не е запознат, че се провежда разследване и че са възможни внезапни проверки. Единствено в този случай съобщаването на трети лица за съществуването на заявление за освобождаване от глоба би могло теоретично да компрометира способността на Комисията да проведе ефикасно разследване. При това положение Deltafina изтъква, че основната предпоставка за отнемането на освобождаването от глоба очевидно била въпросният сектор да не е запознат с разследването на Комисията.

- 82 Според Deltafina обаче италианските преработватели на суров тютюн са били запознати с разследването на Комисията от проверките, извършени от нея през октомври 2001 г. в Брюксел и в Испания и от исканията ѝ за предоставяне на информация, адресирани до АРТІ и Unitab на 15 януари 2002 г. Редица други данни, като изявление на Dimon, съдържащо се във формуляр, представен на американския надзорен орган на финансовите пазари, фактът че както Dimon Italia, така и Transcatab вече започнали да подготвят заявленията си за благоприятно третиране преди оповестяването на 4 април 2002 г., както и обстоятелството, че разследването на Комисията е било обсъждано по време на среща на АРТІ, доказвали, че секторът е бил информиран за разследването.
- 83 Освен това внасянето на заявление за освобождаване от глоба не водело автоматично до внезапни проверки, които не са необходими, когато заявителят представи доказателства, които позволяват на Комисията да установи нарушение. Всъщност само в хипотезата на точка 8, буква а) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г. внезапните проверки били абсолютно необходими за установяване на нарушение. Обратното, в случаите, посочени в точка 8, буква б) от това известие, проверките не били абсолютно необходими, доколкото всички необходими доказателства били вече представени на Комисията от предприятието, подало заявление за освобождаване от глоба. В случая обаче, след като според самата Комисия заявлението за освобождаване от глоба на Deltafina отговаря на условията на член 8, буква б) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г., се касаело за случай, в който не е необходимо Комисията да извърши внезапни проверки.
- 84 Според Deltafina с оглед на всички тези обстоятелства отнемането от страна на Комисията на освобождаването му от глоба било основано върху явна фактическа грешка.
- 85 В рамките на второто правно основание, изведено от явна грешка в преценката, доколкото Комисията е счела, че Deltafina е нарушило задължението за сътрудничество, посочено в точка 11, буква а) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г., Deltafina повдига по същество три групи възражения.

86 На първо място, дружеството изтъква, че противно на това, което твърди Комисията, то стриктно е изпълнявало задължението си за сътрудничество, както то е посочено в точка 11, буква а) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г. То поддържа, че по време на срещата от 14 март 2002 г. е предупредило Комисията относно невъзможността да не разкрива подаването на заявление за освобождаване от глоба. Тази невъзможност да запази поверителност произтичала от следните четири обстоятелства: текущо производство по предварителен контрол (due diligence) за финансова операция, осъществявана от Universal на американския пазар; колективен антигръстов иск, предявен в САЩ срещу Universal, Dimon и SCC; необходимост да бъдат информирани средните управленски кадри на Deltafina за подаването на заявление за благоприятно третиране, за да се избегне продължаването на дейността на картела; предстояща среща на АРТІ, на което Deltafina е трябвало за първи път след представянето на заявлението си за благоприятно третиране да се изправи срещу другите преработватели на суров тютюн.

87 Тъй като въпросният пазар се характеризира с много ограничения си размер, със своята прозрачност и лесни лични контакти между членовете на картела, отказът на Deltafina да участва в обичайните обсъждания през следващите подаването на заявлението за освобождаване от глоба седмици неизбежно би събудил подозрение сред другите членове на картела. Рискът от поведението на дружеството да се разбере, че то е подало заявление за освобождаване от глоба, бил още по-голям, ако се вземе предвид фактическият контекст, в рамките на който е подадено заявлението, и в частност проверките в Испания и Брюксел през октомври 2001 г., подаването на общо заявление за освобождаване от глоби от страна на Dimon, Deltafina и Transacatab относно незаконните картели на испанския пазар, фактът, че поведението на Deltafina е било типично за страна, подала заявление за освобождаване от глоба, натискът, оказан от конкурентите му, в частност от Dimon и SCC, за да получат потвърждение, че Deltafina е подало заявление за освобождаване от глоба. Deltafina изтъква, че обжалваното решение изобщо не държи сметка за този фактически контекст.

88 Освен това Deltafina поддържа, че задължението незабавно да преустанови нарушението го е поставило в нетърпимо положение. Всъщност, ако Deltafina не било задължено да се оттегли от картела от момента на представяне на

заявлението си за освобождаване от глоба, то не би било длъжно да направи това съобщение на срещата на АРТІ, за да сложи край на положение, преминало границите на поносимост. Следователно оповестяването на заявлението за освобождаване от глоба било в случая пряка последица от задължението за преустановяване на нарушението. Самата Комисия открито признала съществуването на „присъщо напрежение“ между задълженията, посочени в точка 11, букви а) и б) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г. (съображение 434 от обжалваното решение), но пропуснала да направи съответните произтичащи от това изводи. Deltafina се пита дали точка 11, буква а) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г. налага на заявителя да лъже, за да запази възможността да се ползва от условното освобождаване от глоба.

- 89 Впрочем програмите за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер в Съединените щати и в много държави членки, между които Обединеното кралство, Германия и Франция, позволявали на властите да разрешат на кандидатите за освобождаване от глоба да продължат участието си в картела, за да се запази ефектът от изненадата при последващите проверки. Тази възможност била въведена в новото Известие относно сътрудничеството от 2006 г. (Известие на Комисията относно освобождаване от глоби и намаляване на техния размер по делата за картели (ОВ С 298, 2006 г., стр. 17; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 5, стр. 3, наричано по-нататък „Известие относно сътрудничеството от 2006 г.“). Освен това именно в Известието относно сътрудничеството от 2006 г. било въведено изрично задължение за поверителност.
- 90 На второ място, Deltafina поддържа, че Комисията е била надлежно уведомена за факта, че поради практически съображения, посочени на срещата от 14 март 2002 г., дружеството е подало заявление за освобождаване от глоба преди периода 18—20 април 2002 г., след изтичането на който Комисията е посочила, че ще бъде в състояние да извърши проверките. Deltafina твърди, че е споделило с Комисията опасението си, че няма да може дълго да укрива подаването на заявлението си, както на 28 февруари 2002 г. в телефонен разговор между адвокатата на Universal и длъжностното лице на Комисията, натоварено с преписката, така и по време на срещата от 14 март 2002 г. Освен това по време на изслушването

от 22 юни 2004 г. посоченото длъжностно лице потвърдило, че „приема“ необходимостта да бъде направено оповестяване и че „абсолютно не можело да бъде постигнато съгласие за поверителността“.

91 Изготвеният от Комисията доклад от срещата от 14 март 2002 г., както и бележките на адвоката на Universal и на адвокатите на Deltafina, присъствали на срещата, доказвали, че длъжностните лица на Комисията са взели предвид невъзможността Deltafina да не разкрие заявлението си за освобождаване от глоба по време на срещата на АРТІ. Съдържанието на телефонен разговор, проведен на 22 март 2002 г. между адвокатите на Deltafina и длъжностното лице, натоварено с преписката, потвърждавало, че Комисията е напълно запозната с предстоящото оповестяване на сътрудничеството от страна на Deltafina.

92 Освен това от доклада от срещата от 14 март 2002 г., изготвен от Комисията, било видно, че длъжностното лице, натоварено с преписката, е заявило, че в случай на разкриване на заявлението за освобождаване от глоба „задължението на Deltafina да представи на Комисията доказателства възможно най-бързо [било] още по-неотложно“. Както било видно обаче от съображения 389—397 от обжалваното решение, Deltafina изпълнило това задължение. При това положение дружеството изпълнило задължението си за сътрудничество, след като представило допълнителни сведения, поискани от службите на Комисията по време на срещата от 14 март 2002 г., като по този начин поело тази по-голяма тежест поради невъзможността да запази в тайната сътрудничеството. Освен това ръководителите на Deltafina били надълго изслушани от Комисията на 29 май и на 11 юли 2002 г. Всъщност по-голямата част от доказателствата, възпроизведени в обжалваното решение, произхождали от Deltafina. Така дружеството се съобразило напълно с исканията на Комисията в рамките на „втората най-добра възможност“, посочена от нея. Като е поискала от Deltafina да представи допълнителни сведения, Комисията се съгласила, че оповестяването на заявлението за освобождаване от глоба няма да компрометиращо разследването.

- 93 Според Deltafina причината, поради която то не уведомило Комисията, че е разкрило заявлението си за освобождаване от глоба, е, че по време на срещата от 14 март 2002 г. дружеството предупредило Комисията за практическата невъзможност да не разкрие това заявление по време на предстоящата среща на АРТІ. Според Deltafina длъжностните лица на Комисията, натоварени с преписката, също много добре са знаели, че дружеството ще направи това съобщение по време на срещата.
- 94 В допълнение, двата документа относно срещата на АРТІ от 4 април 2002 г., въз основа на които Dimon Italia е обвинило Deltafina, че не е изпълнило задължението си за сътрудничество, са били част от преписката на Комисията от дълго време, а именно от проверката, извършена на Dimon Italia на 18 април 2002 г., и Комисията изобщо не намерила в тях нищо осъдително.
- 95 На трето място, Deltafina претендира, че първоначалното погрешно разбиране на неговото поведение от страна на Комисията повлияло на формулираните в обжалваното решение заключения. То поддържа, че в допълнението Комисията се основала върху предпоставката, съгласно която Deltafina, Dimon Italia и Transcatab са съгласували поведението си относно подаването на заявления за освобождаване от глоби. Тази констатация била видна от точки 57 и 60 от допълнението. Именно в последната точка Комисията квалифицирала поведението на Deltafina като „явно измамно“. Въпреки това преписката разкривала, че Deltafina, Dimon Italia и Transcatab са изготвили самостоятелно заявленията си за освобождаване от глоби и без никакво съгласуване относно реда на подаването им. В този смисъл поведението на Deltafina било в съответствие с Известието относно сътрудничеството от 2002 г.
- 96 Въпреки че обвиненията срещу Deltafina в допълнението не са възпроизведени в обжалваното решение, все пак в него се откривали следи от тях, в частност в съображение 441, където Комисията твърди, че Deltafina разкрило подаването на заявлението на „двамата си основни конкуренти“, както и в заглавието, следващо съображение 420 от обжалваното решение („Изявления на Deltafina до Dimon и Transcatab от 4 април 2002 г.“).

- 97 В рамките на третото правно основание *Delfina* изтъква, че обжалваното решение било опорочено от явна грешка в преценката, доколкото Комисията счела, че разкриването на заявлението му за освобождаване от глоба е застрашило разследването. Всъщност според *Delfina*, доколкото то не е могло да разкрие на останалите членове на картела нищо, което те вече да не знаят, това оповестяване не можело по никакъв начин да компрометира разследването на Комисията, противно на това, което тя поддържала в съображение 433 от обжалваното решение.
- 98 Специално що се отнася до *Dimon Italia* и *Transcatab*, фактът, че те са били уведомени от правния консултант на *Universal* за подаването на заявлението за освобождаване от глоба от страна на *Delfina*, имал като единствена последица ускоряването на техните заявления за благоприятно третиране, които във всички случаи вече били в процес на изготвяне. Сътрудничеството на тези две дружества не компрометирало разследването. Точно обратното, то спестило на Комисията усилия при разследването. Освен това от преписката било видно, че Комисията няма възражения по проверките, извършени на тези две предприятия.
- 99 В съображение 443 от обжалваното решение Комисията сама допускала, че „би било невъзможно да се определи дали действително [нейните] проверки са пострадали“. Освен това цитираното в същото съображение от обжалваното решение обстоятелство, че проверките, извършени в помещенията на *Trestina*, не били ползотворни, не било последица от изявлението на президента на *Delfina*, а произтичало по-скоро от факта, че самата Комисията с поведението си предварително разгласила за разследването на целия италиански сектор. Освен това в случая с *Romana Tabacchi* Комисията не се оплакала, че проверката не била ползотворна.
- 100 Въз основа на всички тези съображения *Delfina* иска от Общия съд да отмени обжалваното решение, доколкото с него ѝ е наложена глоба.
- 101 Комисията иска първите три правни основания на *Delfina* да бъдат отхвърлени.

2. Съображения на Общия съд

102 Преди да бъдат разгледани различните представени от Deltafina доводи, следва да се напомни правният контекст, в чиито рамки те се вписват.

а) По програмата за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер

103 В рамките на своята дейност по преследване на нарушенията на член 81 ЕО Комисията е изготвила програма за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер, която цели да предостави благоприятно третиране на предприятията, които сътрудничат с нея при разследванията на тайни картели, засягащи Съюза.

104 Тази програма за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер, първоначално създадена с Известието относно сътрудничеството от 1996 г., впоследствие е била допълнена с Известието относно сътрудничеството от 2002 г., което е приложимо по настоящия случай, а след това и с Известието относно сътрудничеството от 2006 г.

105 От Известието относно сътрудничеството от 2002 г. е видно, че създаването на програма за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер е обосновано от съображението, че е в интерес на Съюза да бъде предоставено благоприятно третиране на предприятията, които сътрудничат с Комисията при разследванията на тайни картели, отнасящи се до практики, които са сред най-сериозните нарушения на член 81 ЕО, а именно практиките за определяне на цени, на квоти за производство и продажби, за разпределяне на пазарите или още за ограничаване на вноса или износа.

- 106 Всъщност Комисията счита, че ползите, които извличат потребителите и гражданите от увереността в разкриването и забраната на тайните картели, превишават интереса да бъдат глобявани предприятия, които дават възможност на Комисията да разкрие и забрани такива практики (вж. точка 4 от Известието относно сътрудничеството от 2002 г., възпроизведена в точка 3 от Известието относно сътрудничеството от 2006 г.).
- 107 Следователно програмата за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер цели разследването, наказването и постигането на възпиращ ефект относно практики, които са сред най-сериозните нарушения на член 81 ЕО. Тя се основава върху своеобразно споразумение между Комисията и предприятията, участвали в посочените незаконни картели, които решават да сътрудничат с нея.
- 108 Всъщност тези предприятия предлагат да сътрудничат на разследването активно и доброволно, като улесняват задачата на Комисията, която се изразява в установяване и наказване на нарушенията на правилата на конкуренцията (вж. в този смисъл Решение на Общия съд от 12 декември 2007 г. по дело BASF и УСВ/Комисия, T-101/05 и T-111/05, Сборник, стр. II-4949, точка 90 и цитираната съдебна практика). В замяна на това сътрудничество те могат да получат благоприятно третиране, що се отнася до глобите, които в противен случай биха им били наложени, при положение че отговорят на посочените в Известието относно сътрудничеството условия.
- 109 Програмата за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер, предвидена в Известието относно сътрудничеството от 2002 г., установява възможност за Комисията да предостави както пълно освобождаване от глоба на първото предприятие, което сътрудничи на разследването, така и намаление на нейния размер за предприятията, които сътрудничат по-късно. В първия случай въпросното предприятие ще се ползва от пълното изключване на принципа на личната отговорност, по силата на който, когато едно предприятие наруши правилата на конкуренцията, то следва да отговаря за това нарушение (вж. в този смисъл Решение на Съда от 24 септември 2009 г. по дело Erste Group Bank и др./Комисия, C-125/07 P, C-133/07 P, C-135/07 P и C-137/07 P, Сборник, стр. I-8681, точка 77). В останалите случаи степента на прилагане на това изключение ще варира в зависимост от хронологичната последователност на подаването на заявленията за сътрудничество и качеството на оказаното сътрудничество.

- 110 В това отношение следва да се подчертае, че присъщо на логиката на програмата за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер е само един от членовете на картела да може да се възползва от пълно освобождаване от глоба, като се има предвид, че търсеният ефект е да се създаде климат на несигурност сред картелите, насърчавайки оповестяването им на Комисията. Тази несигурност обаче произтича именно от факта, че участниците в картела знаят, че само един от тях може да се ползва от пълно освобождаване от глоба, като издаде останалите участници в нарушението и по този начин ги изложи на риска да им бъдат наложени глоби.
- 111 От Известието относно сътрудничеството от 2002 г. е видно, че в рамките на програмата за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер, предвидена в него и възпроизведена по същество в Известието относно сътрудничеството от 2006 г., процедурата по предоставяне на пълно освобождаване от глоба на едно предприятие се състои от три отделни фази.
- 112 През първата фаза предприятието, което възнамерява да сътрудничи с Комисията, трябва да се обърне към нея и да ѝ представи доказателства относно твърдия картел, който засяга конкуренцията в Съюза. Тези доказателства трябва да позволяват на Комисията да приеме решение, с което се разпорежда извършването на проверки в случая, предвиден в точка 8, буква а) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г., или да установи нарушение на член 81 ЕО в случая, предвиден в точка 8, буква б) от същото известие.
- 113 През втората фаза, след като получи заявлението за освобождаване от глоба, Комисията преценява представените в подкрепа на това заявление доказателства, за да провери дали съответното предприятие отговаря на посочените в точка 8, букви а) или б) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г. условия. Ако това предприятие е първото, което отговаря на тези условия, Комисията в писмена форма му предоставя условно освобождаване от глоба (точките 15 и 16 от Известието относно сътрудничеството от 2002 г.).

- 114 Предоставянето на условно освобождаване от глоба следователно включва създаването в хода на административното производство на особен процесуален статут в полза на предприятието, отговарящо на условията, посочени в точка 8 от Известието относно сътрудничеството от 2002 г., който поражда определени правни последици. Все пак това условно освобождаване от глоба по никакъв начин не може да се приравни на окончателното освобождаване от глоба, което може да бъде предоставено само при приключване на административното производство.
- 115 По-точно, предоставянето на условно освобождаване от глоба удостоверява, от една страна, че съответното предприятие е първото, отговарящо на посочените в точка 8, букви а) или б) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г. условия, поради което Комисията няма да разглежда други заявления за освобождаване от глоби, преди да е взела становище относно неговото заявление (точка 18 от Известието относно сътрудничеството от 2002 г.), и от друга страна, гарантира на посоченото предприятие, че Комисията ще му предостави освобождаване от глоба, ако в края на административното производство стигне до заключение, че предприятието отговаря на условията, посочени в точка 11, букви а)—в) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г.
- 116 В тази насока следва да се отбележи, че съгласно точка 11, букви а)—в) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г.:

„В допълнение към условията, определени в точка 8, буква а) и в точка 9 или в точка 8 буква б) и точка 10, всички посочени по-долу условия трябва да бъдат изпълнени във всички случаи за всяко освобождаване от глоби:

- а) предприятието сътрудничи на Комисията пълно, непрекъснато и експедитивно в рамките на цялото административно производство, като ѝ предоставя всички доказателства във връзка с предполагаемото нарушение, които постъпят в негово притежание или са достъпни за него. По-специално то трябва да остане на разположение на Комисията, за да отговаря незабавно на всякакви искания, които могат да допринесат за доказване на фактите;

- б) предприятието преустановява участието си в твърдяната неправомерна практика не по-късно от момента, в който предостави доказателствата по точка 8, буква а) [или] буква б) в зависимост от случая;
- в) предприятието не е извършило действия за принуждаване на други предприятия да участват в нарушението.“ [неофициален превод]
- 117 Накрая, едва през третата фаза в края на административното производство Комисията приема окончателно решение, с което може в тесен смисъл да освободи от глоба предприятието, което се е ползвало от условно освобождаване от глоба. Именно в този момент процесуалният статут, произтичащ от условното освобождаване от глоба, спира да поражда последици. Все пак окончателно освобождаване от глоба се предоставя само в случай че посоченото предприятие отговаря в хода на цялото административно производство, до момента на постановяване на окончателно решение, на трите кумулативни условия, посочени в точка 11, букви а)—в) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г. (точка 19 от това известие).
- 118 Така от предвидената в Известието относно сътрудничеството от 2002 г. система е видно, че преди окончателното решение предприятието, подало заявление за освобождаване от глоба, не е освободено от глоба в тесен смисъл, а само се ползва с процесуален статут, който може да се трансформира в освобождаване от глоба в края на административното производство, ако са изпълнени необходимите изисквания.
- 119 В писмените си изявления, както и в съдебното заседание Deltafina обаче многократно е припомняло твърдяното решение на Комисията за „отнемане“ на условното освобождаване от глоба, което му е било предоставено по реда на Известието относно сътрудничеството от 2002 г.

- 120 С оглед на това следва да се отбележи, че в случая на 19 февруари 2002 г. Deltafina е подало заявлението си за освобождаване или намаляване на глобата. След това на 6 март 2002 г. Комисията, като е счела, че дружеството отговаря на условията, предвидени в точка 8, буква б) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г., му е предоставила с писмо процесуалния статут на условно освободено от глоба. Последно, в края на административното производство, като е счела, че Deltafina не е изпълнило условието, предвидено в точка 11, буква а) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г., Комисията е решила да не предоставя на дружеството окончателно освобождаване от глоба.
- 121 От това следва, че с обжалваното решение по никакъв начин не е извършено „отнемане“ на условно освобождаване от глоба, както твърди Deltafina, тъй като от момента, в който Комисията е приела окончателното си решение, процесуалният статут съответстващ на това освобождаване е спрял да поражда последици. Следователно в това решение Комисията не е „отнела“ условното освобождаване от глоба, а е решила да не предоставя окончателно освобождаване.
- 122 Доколкото не е имало никакво „отнемане“ на условното освобождаване от глоба, следва да се приеме, че доводите на Deltafina се отнасят до решението на Комисията да не му предостави окончателно освобождаване.

б) По обхвата на задължението за сътрудничество

- 123 Тъй като Deltafina изтъква главно незаконосъобразността на обжалваното решение, тъй като Комисията е решила да не му предоставя окончателно освобождаване от глоба поради нарушение на задължението за сътрудничество, посочено в точка 11, буква а) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г., следва предварително да се изясни обхватът на това задължение.

- 124 От самата формулировка на точка 11, буква а) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г. (вж. точка 116 по-горе), и в частност от квалификацията на изискваното сътрудничество като „пълно, непрекъснато и експедитивно“, е видно, че задължението за сътрудничество на предприятието, подало заявление за освобождаване от глоба, представлява съвсем общо задължение, чиито граници не са точно определени и чиито точен обхват може да бъде изяснен само в съответния контекст, а именно в рамките на програмата за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер.
- 125 От изложените в точка 103 и сл. по-горе съображения е видно, че предоставянето на пълно освобождаване от глоба представлява изключение от принципа на личната отговорност на предприятието за нарушение на правилата на конкуренция, което е обосновано предвид целта да се улесни разкриването, разследването, наказването, както и постигането на възпиращ ефект относно практики, които са сред най-сериозните ограничения на конкуренцията. При това положение следователно е логично в замяна на предоставянето на пълно освобождаване от глоба за нарушението, което е извършило, от предприятието, подало заявление за освобождаване от глоба, да се изисква сътрудничество на разследването на Комисията, което съгласно формулировката на Известието относно сътрудничеството от 2002 г. трябва да бъде „пълно, непрекъснато и експедитивно“.
- 126 От квалификацията на сътрудничеството като „пълно“ произтича, че съдействието, което предприятието, подало заявление за освобождаване от глоба, следва да окаже на Комисията, за да получи освобождаване от глоба, трябва да бъде пълно, абсолютно и безрезервно. Квалификацията на сътрудничеството като „непрекъснато“ и „експедитивно“ означава, че то трябва да обхваща цялото административно производство и по принцип трябва да бъде незабавно.
- 127 Освен това от постоянната съдебна практика е видно, че намаляване на глобата на основание на Известието относно сътрудничеството може да бъде оправдано само когато може да се приеме, че предоставените сведения, и по-общо поведението на засегнатото предприятие, в това отношение показват истинско съдействие от негова страна (вж. относно Известието относно сътрудничеството от 1996 г. Решение на Съда от 28 юни 2005 г. по дело Dansk Rørindustri и др./Комисия, С-189/02 Р, С-202/02 Р, С-205/02 Р-С-208/02 Р и С-213/02 Р, Recueil,

стр. I-5425, точка 395, Решение на Съда от 29 юни 2006 г. по дело Комисия/SGL Carbon, C-301/04 P, Recueil, стр. I-5915, точка 68 и Решение на Съда по дело Erste Group Bank и др./Комисия, точка 109 по-горе, точка 281).

- 128 Както произтича от самото понятие за сътрудничество, очертано в текста на Известието относно сътрудничеството от 2002 г., намаляване въз основа на споменатото известие всъщност може да бъде предоставено единствено когато поведението на съответното предприятие свидетелства за такъв дух на сътрудничество (вж. в този смисъл относно Известието относно сътрудничеството от 1996 г. Решение по дело Dansk Rørindustri и др./Комисия, точка 127 по-горе, точка 396 и Решение по дело Erste Group Bank и др./Комисия, точка 109 по-горе, точка 282).
- 129 Това съображение се прилага a fortiori към сътрудничеството, необходимо, за да оправдае ползването от пълно освобождаване от глоба, доколкото освобождаването представлява още по-благоприятно третиране в сравнение само с намаляването на глобата.
- 130 От гореизложеното следва, че понятието за „пълно, непрекъснато и експедитивно“ сътрудничество, оправдаващо предоставянето на пълно освобождаване от глоба, предполага истинско и цялостно съдействие, отличаващо се с действителен дух на сътрудничество.
- 131 В това отношение следва да се напомни, че Съдът вече е постановил, че когато предприятие представи на Комисията непълно и неточно изложение на фактите, неговото поведение не би могло да бъде считано като отличаващо се с действителен дух на сътрудничество по смисъла на съдебната практика (вж. в този смисъл Решение по дело Dansk Rørindustri и др./Комисия, точка 127 по-горе, точка 397, Решение по дело Комисия/SGL Carbon, точка 127 по-горе, точка 69 и Решение по дело Erste Group Bank и др./Комисия, точка 109 по-горе, точка 283).

- 132 Също така предприятие, което иска да се ползва от пълно освобождаване от глоба въз основа на сътрудничеството, което оказва на разследването, не може да пропусне да уведоми Комисията за релевантни факти, които са му известни и които могат, макар и евентуално, да засегнат развитието на административното производство и ефикасността на разследването на Комисията. Истинското и пълно сътрудничество в този смисъл предполага, че в хода на цялото административно производство съответното предприятие своевременно уведомява Комисията за всяко релевантно обстоятелство, което би могло да има отрицателно влияние върху доброто протичане на разследването, както и върху разкриването и ефективното наказване на въпросния картел. Това задължение за уведомяване е още по-важно, когато такова обстоятелство се отнася до отношенията между това предприятие и останалите членове на картела, още повече ако евентуалното настъпване на посоченото обстоятелство предварително е било предмет на изрично обсъждане между Комисията и това предприятие в рамките на административното производство.
- 133 Следва да се отбележи също, че преценката за наличието на поведение, отличаващо се с действителен дух на сътрудничество съгласно посочените в точки 124—132 по-горе изисквания, и в частност съгласно посочената в точки 127 и 128 по-горе съдебна практика, може да бъде извършена само във връзка със съществуващите към момента на това поведение обстоятелства. Действително предвид „непрекъснатия“ характер на изискваното сътрудничество, който трябва да се наблюдава в хода на цялото производство, всяка отделна проява в разрез с действителния дух на сътрудничество е достатъчна, за да е налице неизпълнение на задължението за сътрудничество. В този смисъл няма обстоятелство, настъпило след тази проява, което да санира подобно неизпълнение.
- 134 От това следва, че не може да бъде извършено позоваване на евентуалната последваща констатация, че поведението, нарушаващо задължението за сътрудничество, не е предизвикало отрицателни последици, за да се оправдае това поведение.
- 135 В светлината на тези съображения следва да бъдат преценени релевантните факти и повдигнатите от Deltafina доводи.

в) По нарушението на задължението за сътрудничество от страна на Deltafina

- 136 В рамките на първите три правни основания Deltafina изтъква по същество, че Комисията е допуснала редица грешки, като не му е предоставила освобождаване от глоба в края на административното производство, поради това че дружеството е нарушило предвиденото в точка 11, буква а) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г. задължение за сътрудничество.
- 137 На първо място, в това отношение е доказано, че на 4 април 2002 г. по време на среща на АРТІ президентът на Deltafina по своя инициатива е направил изявление, с което е уведомил присъстващите, че Deltafina е подало до Комисията заявление за освобождаване от глоба в рамките на програмата за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер относно съществуващите картели между преработвателите на пазара на тютюн в Италия и че така Deltafina е започнало да сътрудничи на Комисията. Това съобщение е подробно описано от самия президент на Deltafina в писмено изявление, дословно възпроизведено в съображение 426 от обжалваното решение. От това изявление е видно, че президентът на Deltafina потвърждава, че той самият е решил да направи посоченото съобщение по време на срещата от 4 април 2002 г.
- 138 Deltafina не оспорва обстоятелството, посочено в частност в съображение 449 от обжалваното решение, че въпреки многократните си срещи със службите на Комисията след това оповестяване, то така и не ги е уведомило за изявлението, направено от неговия президент по време на срещата на АРТІ от 4 април 2002 г. Дружеството дори изрично потвърждава това обстоятелство в жалбата си.
- 139 Освен това е доказано, че Комисията е узнала за оповестяването, направено от президента на Deltafina, едва след указанието на Dimon Italia по време на изслушването от 22 юни 2004 г., а именно повече от две години след него (вж. съображения 410, 422, 423 и 449 от обжалваното решение).

- 140 На второ място, доказано е също, че на 2 април 2002 г. външният правен консултант на Universal, дружество майка на Deltafina, е уведомил външните правни консултанти на SCC и Dimon, дружества майки съответно на Transcatab и Dimon Italia, конкуренти на Deltafina на италианския пазар, че Deltafina е подало до Комисията заявление за освобождаване от глоба относно картелите между преработвателите на пазара на тютюн в Италия. Това обстоятелство, което не е оспорено от Deltafina, се потвърждава от изявлението на външния правен консултант на Universal, възпроизведено в съображение 455 от обжалваното решение, и в частност от последното изречение на това изявление, в което той изрично потвърждава, че „на 2 април 2002 г. [е] уведомил правните консултанти на другите страни“.
- 141 Deltafina не оспорва обстоятелството, че въпреки многобройните срещи, които то и Universal са имали със службите на Комисията след това съобщение, едва през февруари 2005 г., след като Комисията изпраща допълнението, двете дружества са я уведомили за съобщението, направено от външния правен консултант на Universal на 2 април 2002 г. (вж. съображение 454 от обжалваното решение). Deltafina дори изрично потвърждава това обстоятелство в жалбата си.
- 142 Следователно Комисията е узнала за съобщението, направено от външния правен консултант на Universal, почти три години по-късно. Обстоятелството, че Комисията не е била уведомена експедитивно за това съобщение, е изрично посочено в съображение 459 in fine на обжалваното решение.
- 143 Deltafina обаче, след като на 19 февруари 2002 г. е подало заявление за освобождаване от глоба и на 6 март 2002 г. Комисията му е признала процесуален статут на условно освобождаване от глоба, е било длъжно, за да получи окончателно освобождаване от глоба в края на административното производство, да изпълни изцяло задълженията си, произтичащи от точка 11 от Известието относно сътрудничеството от 2002 г., и в частност задължението за пълно, непрекъснато и експедитивно сътрудничество, предвидено в точка 11, буква а) от това известие.

- 144 Както беше напомнено в точки 127, 128 и 131 по-горе, от постоянната съдебна практика е видно, че само когато поведението на предприятие, което е поискало да се ползва от предвиденото в Известието относно сътрудничеството от 2002 г. благоприятно третиране, доказва действителен дух на сътрудничество, то може да получи такова благоприятно третиране. Освен това, когато предприятие представи на Комисията непълно или неточно изложение на фактите, неговото поведение не би могло да бъде считано като отличаващо се с действителен дух на сътрудничество по смисъла на тази съдебна практика.
- 145 В случая е доказано, че Deltafina е пропуснало да уведоми Комисията за релевантни за разследването обстоятелства, а именно за обстоятелството, че нейният президент е разкрил по време на срещата на АРТІ от 4 април 2002 г., че то е подало заявление за освобождаване от глоба и че на 2 април 2002 г. външният правен консултант на неговото дружество майка Universal е направил същото по отношение на дружествата майки на някои от неговите конкуренти. Също така е доказано, че Комисията не е била запозната с тези релевантни за разследването обстоятелства в продължение на повече от две години.
- 146 Освен това от обжалваното решение и от преписката е видно, че въпросът за изискването да се запази в тайна подаването на заявлението за освобождаване от глоба, за да не бъдат предупредени конкурентите и да не бъде застрашена ефикасността на проверките, е бил обект на изрично обсъждане между страните по време на контактите, осъществени в рамките на програмата за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер, и в частност по време на срещата от 14 март 2002 г. (вж. точки 8 и 47—49 по-горе, както и докладите от тази среща, посочени в съображения 413—415 от обжалваното решение и приложени по делото от Deltafina). От тези документи в частност е видно, че Комисията изрично е поискала от Deltafina да запази в тайна подаването на заявлението за освобождаване от глоба с оглед на намерението си да извърши проверки. Така вниманието на Deltafina е било специално привлечено към факта, че евентуално оповестяване на заявлението за освобождаване от глоба представлява релевантно обстоятелство, което най-малкото потенциално може да повлияе върху доброто протичане на разследването и върху способността на Комисията да установи, разследва и наложи ефективно наказание на въпросния картел.

- 147 Впрочем не би могло да се отрече, че към онзи момент евентуалното оповестяване на заявлението за освобождаване от глоба е възприемано както от Deltafina, така и от Комисията като обстоятелство, което най-малкото потенциално може да повлияе отрицателно върху разследването. Това се потвърждава, от една страна, от обстоятелството, че самото Deltafina е считало за необходимо да пази най-строга поверителност относно заявлението за освобождаване от глоба (вж. точка 50 in fine по-горе), което показва, че то си е давало сметка за възможните отрицателни последици от разкриването на тази информация, и от друга страна, от обстоятелството, че самото дружество твърди, че е поело по-голяма тежест поради невъзможността да запази сътрудничеството си в тайна (вж. точка 92 по-горе и точка 163 по-долу), което показва, че според него разкриването на тази информация представлява проблем, който изисква да бъде намерено съответно разрешение за отстраняването му. В този смисъл Deltafina не би могло да твърди, че не е знаело, че запазването на поверителността на заявлението за освобождаване от глоба се счита за важно условие за успеха на разследването.
- 148 При тези обстоятелства следва да се приеме, че поведение, свидетелстващо за действителен дух на сътрудничество, би изисквало Deltafina експедитивно да информира Комисията относно оповестяването на заявлението му за освобождаване от глоба.
- 149 Но като е пропуснало да уведоми Комисията за оповестяването на заявлението за освобождаване от глоба, извършено на 2 и 4 април 2000 г., въпреки че това оповестяване най-малкото потенциално е могло да засегне доброто протичане на разследването, Deltafina не би могло да твърди, че поведението му е показало истинско съдействие от негова страна по смисъла на съдебната практика, посочена в точки 127, 128 и 131 по-горе, и че така то не е нарушило задължението за сътрудничество, произтичащо от точка 11, буква а) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г., възложено му в качеството на молител за освобождаване от глоба.
- 150 Специфичните доводи, повдигнати от Deltafina в рамките на първите три правни основания, не биха могли да поставят този извод под въпрос.

г) По специфичните доводи, изтъкнати от Deltafina, изведени от грешки, опорочаващи обжалваното решение, доколкото Комисията не му е предоставила окончателно освобождаване от глоба

По довода, че Комисията приема, че Deltafina оповестява заявлението си за освобождаване от глоба на срещата на АРТІ

- ¹⁵¹ Следва най-напред да се разгледа доводът на Deltafina, повдигнат в рамките на второто правно основание, съгласно който Комисията е била в течение и е приела Deltafina да разкрие на предстоящата среща на АРТІ, че е подало заявление за освобождаване от глоба. Всъщност в жалбата Deltafina поддържа, че не е уведомило Комисията за това разкритие, тъй като предварително я било предупредило още по време на срещата от 14 март 2002 г. за невъзможността да не извърши разкриването на тази информация по време на срещата на АРТІ. В този смисъл службите на Комисията били уведомени, че Deltafina ще направи такова разкритие по време на срещата.

— По твърдяното предварително уведомяване на Комисията

- ¹⁵² В това отношение следва да се констатира, че нито от обжалваното решение, нито от приложените към преписката документи е видно, че Deltafina предварително е уведомило изрично и ясно Комисията, че по време на предстоящата среща на АРТІ един от неговите представители по своя инициатива ще оповести заявлението му за освобождаване от глоба, както е направено от президента на дружеството на 4 април 2002 г.

- 153 Така нито докладът от срещата от 14 март 2002 г., изготвен от службите на Комисията, нито бележките, водени от един от представителите на Universal по време на тази среща, не посочват обстоятелството, че в течение на срещата Deltafina изрично е предупредило Комисията, че ще направи това оповестяване (вж. съображения 413—415 от обжалваното решение).
- 154 Несъмнено по време на тази среща Deltafina е изтъкнало четири причини, поради които е считало, че ще му бъде невъзможно още един месец да запази в тайна заявлението си за освобождаване от глоба, една от които е била предстоящата среща на АРТІ. При все това от доклада от тази среща, изготвен от самия представител на Universal, е видно, че Deltafina се е ограничило да подчертае затрудненията си да запази в тайна заявлението си за освобождаване от глоба, доколкото различно поведение от негова страна по време на предстоящата среща на АРТІ в сравнение с това, което е имало на предходните срещи, би породило подозрения сред неговите конкуренти относно представянето на такова заявление за освобождаване от глоба (вж. в частност съображение 415 от обжалваното решение). Deltafina обаче по никакъв начин не е посочило намерението си по собствена инициатива да направи оповестяване на заявлението си за освобождаване от глоба.
- 155 От друга страна, в отговор на поставен от Общия съд въпрос по време на съдебното заседание Deltafina по същество само е признало, че по време на срещата със службите на Комисията на 14 март 2002 г., то не ги е уведомило изрично, че по време на предстоящата среща на АРТІ ще разгласи по своя инициатива заявлението си за освобождаване от глоба.
- 156 Освен това няма приложен към преписката документ, от който да е видно, че по друг повод Deltafina предварително и изрично е уведомило Комисията, че ще направи такова изявление по своя инициатива.

- 157 В частност не би могъл да бъде приет доводът на Deltafina, съгласно който то е уведомило Комисията, че ще разгласи заявлението за освобождаване от глоба по време на телефонния разговор, проведен между длъжностното лице, натоварено с преписката, и представителите на Deltafina на 22 март 2002 г., а именно десетина дни преди оповестяването на 4 април 2002 г. (вж. точки 10 и 91 по-горе).
- 158 Всъщност от резюмето на съдържанието на този телефонен разговор, направено от един от адвокатите на Deltafina за вътрешни нужди, е видно, че по време на разговора представителите на Deltafina са „намеждали“ за предстоящата среща на АРТІ и с това запазването на поверителността достигало своите граници („tenuta confidenzialità era conseguentemente alla fine“). Следва обаче да се приеме за установено, че такъв „намеък“ не представлява предварително, изрично и ясно уведомление за факта, че по време на предстоящата среща на АРТІ президентът на Deltafina по собствена инициатива ще разгласи заявлението за освобождаване от глоба. В този смисъл от факта, че длъжностното лице, натоварено с преписката, е отговорило на този „намеък“, че „въпросът е бил достатъчно обсъждан в Брюксел и е ясен“, Deltafina не би могло да стигне до валидно заключение, че Комисията е приела дружеството да разгласи заявлението си за освобождаване от глоба. Тази преценка впрочем е потвърдена от резюме на съдържанието на същия телефонен разговор, направено от Комисията за вътрешни нужди, от което е видно само, че по време на този разговор обсъждането на възможността за запазване в тайна на заявлението за освобождаване от глоба е засегнало, както по време на срещата от 14 март 2002 г., риска по време на предстоящата среща на АРТІ другите членове на картела да разберат, че Deltafina сътрудничи с Комисията.
- 159 Освен това по време на изслушването длъжностното лице, натоварено с преписката, което е участвало както в срещата от 14 март 2002 г., така и в телефонния разговор от 22 март 2002 г., е заявило, че изобщо не е разбрало, че Deltafina е имало намерение да направи по своя инициатива изявление по време на предстоящата среща на АРТІ и че ако Комисията беше разбрала какво е намерението на Deltafina, тя не би дала съгласието си, видно впрочем от съображение 449 от обжалваното решение. Що се отнася до изявлението на същото длъжностно лице по време на изслушването от 22 юни 2004 г., посочено от Deltafina (вж. точка 90 по-горе), то също не подкрепя довода на Deltafina. Всъщност от това

изявление по никакъв начин не е видно, както поддържа Deltafina, че посоченото длъжностно лице е приело, че е трябвало да се направи оповестяване на заявлението за освобождаване от глоба по инициатива на дружеството.

- 160 В светлината на всички тези съображения следва да се констатира, че Deltafina не е успяло да докаже, че предварително надлежно е уведомило Комисията, че по време на срещата на АРТІ на 4 април 2002 г. ще разгласи по своя инициатива заявлението за освобождаване от глоба. От това следва, че тъй като Комисията не е била в течение на намерението на Deltafina да направи такова оповестяване по своя инициатива, тя не би могла предварително да го приеме или разреши. Следователно доводът на Deltafina, изведен от знанието на Комисията, че по време на срещата на АРТІ на 4 април 2002 г. то ще оповести заявлението за освобождаване от глоба, трябва да бъде отхвърлен.
- 161 Deltafina все пак изтъква също, че двата документа относно срещата на АРТІ от 4 април 2002 г., упоменати от Dimon Italia на изслушването от 22 юни 2004 г., когато последното съобщава на Комисията, че Deltafina е разгласило заявлението си за освобождаване от глоба, вече са били приложени към преписката още при проверките, които Комисията е извършила в помещенията на Dimon Italia.
- 162 В това отношение следва да констатира, че двата документа представляват просто ръкописни бележки, които трудно се разчитат и отразяват изявленията, направени по време на срещата на АРТІ от 4 април 2002 г., но не позволяват да бъде определен техният автор. В този смисъл Deltafina не би могло да упреква Комисията, че въз основа на тези бележки не е отчела, че неговият президент е разкрил заявлението му за освобождаване от глоба по време на срещата на АРТІ от 4 април 2002 г. При всяко положение това, че Комисията не е забелязала съществуването на документи, удостоверяващи такова оповестяване, не би могло по никакъв начин да смекчи липсата на уведомяване и да оправдае поведение, представляващо нарушение на задължението за сътрудничество.

— По твърдяното споразумение относно неизбежния характер на оповестяването

163 Deltafina поддържа, че по време на срещата от 14 март 2002 г., в хода на която е трябвало да бъдат определени „основните правила“, а именно условията на неговото сътрудничество, то е сключило с Комисията своеобразно споразумение. По силата на това споразумение, от една страна, Комисията приела, че с оглед на четирите, посочени в точка 86 по-горе обстоятелства, би било невъзможно за Deltafina да поддържа поверителността на заявлението си за освобождаване от глоба и поради това оповестяването на тази информация било неизбежно. От друга страна, в замяна на признаването на неизбежния характер на това оповестяване Deltafina поело по-голяма тежест, като се ангажирало да представи доказателства възможно най-бързо. При това положение Deltafina изпълнило задължението си за сътрудничество, доколкото предоставило изискваните от Комисията допълнителни сведения.

164 В това отношение следва да се отбележи, че дори тезата на Deltafina да се приеме за доказана, тя не би могла да обори извода, че като е пропуснало да уведоми Комисията за оповестяването на заявлението си за освобождаване от глоба, дружеството е нарушило задължението си за сътрудничество и поради това Комисията е в правото си да не му предостави окончателно освобождаване от глоба (вж. точка 149 по-горе).

165 Всъщност, дори да се предположи, че на срещата от 14 март 2002 г. Комисията е приела, че поради посочените в точка 86 по-горе обстоятелства е невъзможно за Deltafina да поддържа поверителността на заявлението си за освобождаване от глоба, което впрочем е оспорено от Комисията, това обстоятелство не засяга констатацията, съгласно която в рамките на поведение, доказващо действителен дух на сътрудничество, Deltafina би следвало експедитивно да уведоми Комисията за оповестяването на заявлението си за освобождаване от глоба (вж. точки 145—149 по-горе).

166 Същото се отнася в случай че Deltafina действително е било принудено да разгласи заявлението си за освобождаване от глоба поради една от причините, изтъкнати в хода на административното производство, и в частност в случай че то действително се е намирало, както твърди, в много „неудобно“ положение,

поради което станало необходимо да разкрие това обстоятелство поради оправдана загриженост да не наруши задължението си за преустановяване на нарушението съгласно точка 11, буква б) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г. Всъщност, след като е подало заявление за освобождаване от глоба, Deltafina във всички случаи остава обвързано от задължението за сътрудничество, изрично посочено в точки 123—134 по-горе, съгласно което следва експедитивно да уведоми Комисията за извършеното оповестяване.

- 167 Също така, дори да се приеме за доказано, както сочи Deltafina, че то напълно се е съобразило с „втората най-добра възможност“, уж договорена с Комисията, за да се опита да смекчи отрицателните последици от оповестяването, като предостави поисканите от Комисията сведения, това обстоятелство също не може да освободи Deltafina от задължението му експедитивно да уведоми Комисията за извършеното оповестяване на заявлението му за освобождаване от глоба.
- 168 Що се отнася до позоваването на програмите за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер съгласно правото на САЩ, както и на другите държави от Съюза, достатъчно е да се отбележи, че то е ирелевантно, доколкото позицията, възприета от тези правни системи, не може да определя позицията, възприета от правото на Съюза (вж. в този смисъл Решение на Общия съд от 30 септември 2003 г. по дело *Atlantic Container Line* и др./Комисия, T-191/98, T-212/98-T-214/98, *Recueil*, стр. II-3275, точка 1407). Накрая, относно доводите на Deltafina, изведени от новото Известие относно сътрудничеството от 2006 г., е достатъчно да се установи, че то не е било приложимо към фактите в основата на настоящия спор (вж. в този смисъл Решение на Съда от 17 юни 2010 г. по дело *Lafarge*/Комисия, C-413/08 P, *Сборник*, стр. I-5361, точка 108).

По известността на разследването и отсъствието на въздействие върху него

- 169 В рамките на първото си правно основание Deltafina изтъква, че решението да не му бъде предоставено освобождаване от глоба се основава върху грешка, доколкото било продиктувано от погрешната фактическа предпоставка, че

останалите членове на картела не са били в течение на разследването на Комисията относно италианския пазар на суров тютюн. Този довод също не може да постави под въпрос преценката, посочена в точка 149 по-горе, съгласно която Deltafina е нарушило задължението си за сътрудничество, предвидено в точка 11, буква а) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г. Всъщност, дори ако се приеме за установено, че другите членове на картела са били в течение на разследването на Комисията, това обстоятелство не освобождава Deltafina от задължението му за сътрудничество, съгласно което е трябвало експедитивно да уведоми Комисията за двата случая на оповестяване на заявлението му за освобождаване от глоба, посочени в точки 137 и 140 по-горе. Действително, констатирането на нарушението на задължението за сътрудничество не зависи от това дали конкурентите на Deltafina са знаели или не за разследването на Комисията.

170 В рамките на третото си правно основание Deltafina изтъква, че обжалваното решение било опорочено от явна грешка в преценката, доколкото Комисията е счела, че оповестяванията на заявлението за освобождаване от глоба са компрометирали разследването. Този аргумент обаче също не би могъл да постави под въпрос констатацията за нарушението от страна на Deltafina на задължението му за сътрудничество. Всъщност, дори ако се предположи, че двете посочени по-горе оповестявания не са довели до никакви отрицателни последици за разследването, което впрочем не е доказано, това обстоятелство не би могло a posteriori да оправдае Deltafina, че е пропуснало да уведоми Комисията за тези оповестявания, макар видно от точки 146 и 147 по-горе то да е знаело, след като недвусмислено е обсъждало този въпрос с Комисията, че евентуалното оповестяване на заявлението за освобождаване от глоба се счита за обстоятелство, което може да има отрицателни последици за разследването (вж. точки 133 и 134 по-горе).

171 Накрая, следва също да бъде отхвърлен доводът, повдигнат в рамките на първото правно основание, че Комисията неправилно пренебрегнала разграничението между точка 8, буква а) и буква б) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г. Всъщност, първо, от посоченото известие по никакъв начин не следва, както поддържа Deltafina, че само в случая, посочен в точка 8, буква а) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г., били необходими внезапни проверки и че в случая, посочен в буква б) от същата точка, Комисията не била длъжна да извършва такива проверки. Второ, от съдебната практика е видно,

че дори ако Комисията вече разполага с улики или доказателства относно наличието на нарушение, както в случая на подадено заявление за освобождаване от глоба, посочено в точка 8, буква б) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г., Комисията може с основание да счита за необходимо да нареди допълнителни проверки, които да ѝ позволят по-добре да очертае нарушението, неговата продължителност или кръга на участващите предприятия (вж. в този смисъл Решение на Съда от 22 октомври 2002 г. по дело *Roquette frères, C-94/00, Recueil*, стр. I-9011, точка 78).

172 Следователно доводите, повдигнати в рамките на първото и третото правно основание, трябва да бъдат отхвърлени.

173 С оглед на всички гореизложени съображения следва да се направи извод, че Комисията не е допуснала грешка, като в обжалваното решение не е предоставила на *Deltafina* окончателно освобождаване от глоба въз основа на съображението, че дружеството е нарушило задължението си за сътрудничество, предвидено в точка 11, буква а) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г.

д) По оплакването, че *Deltafina* не е представило заявлението си за благоприятно третиране, съгласувано с основните си конкуренти

174 Накрая, в рамките на второто си правно основание *Deltafina* изтъква, че обжалваното решение било опорочено от грешка в преценката, доколкото първоначалното твърдяно за погрешно разбиране на поведението на *Deltafina* от страна на Комисията, изложено в точки 57 и 60 от изложението на възраженията, повлияло на заключенията, формулирани в обжалваното решение.

- 175 В това отношение следва първо да се отбележи, че нито от твърденията, съдържащи се в точки 57 и 60 от допълнението, нито от останалите му точки е видно, че Комисията се е основала в този документ върху предпоставката, съгласно която Deltafina, Dimon Italia и Transcatlab са съгласували поведението си за представяне на заявления за освобождаване от глоба. Колкото до цитирания от Deltafina израз, съдържащ се в точка 57 от допълнението, следва да се приеме, че той има чисто хипотетичен характер. Относно израза, фигуриращ в точка 60 от допълнението, в който Комисията е квалифицирала поведението на Deltafina като „измамно“, той не е свързан с мотивите в точка 57 от същия документ, а по-скоро с нарушението на задълженията, произтичащи от Известието относно сътрудничеството от 2002 г. Следователно доводът на Deltafina се основава върху погрешен прочит на допълнението.
- 176 Второ, следва да се отбележи, че стига решението да спазва правото на защита на страните, като не твърди, че заинтересованите лица са извършили нарушения, различни от посочените в изложението на възраженията, и взема предвид само факти, по които заинтересованите лица са имали възможност да дадат обяснения, в това решение Комисията може да промени доводите, съдържащи се в изложението на възраженията (вж. в този смисъл Решение на Общия съд от 30 януари 2007 г. по дело France Télécom/Комисия, T-340/03, Сборник, стр. II-107, точка 18 и цитираната съдебна практика).
- 177 В това отношение трябва да се приеме за установено, че Deltafina изобщо не е изтъкнало нарушение на правото си на защита и че при всяко положение, както то самото приема в писмените си изявления, твърденията, които дружеството има предвид в рамките на този довод, не са възпроизведени в обжалваното решение.
- 178 От друга страна, Deltafina не обяснява как точно твърденията, съдържащи се в допълнението, опорочават обжалваното решение. То само твърди, че в обжалваното решение се откривали следи от тези твърдения и като че ли първоначалното

погрешно разбиране на неговото поведение от страна на Комисията е повлияло върху формулираните в обжалваното решение заключения.

- 179 В това отношение, от една страна, от обжалваното решение по никакъв начин не става ясно, че решението на Комисията да не предостави на Deltafina освобождаване от глоба се основава върху предпоставката, че неговото поведение е било измамно, доколкото е представило заявлението си за освобождаване от глоба, съгласувано с основните си конкуренти. Напротив, решението на Комисията да не предостави на Deltafina освобождаване от глоба е основано върху констатацията, че дружеството не е изпълнило едно от предвидените в точка 11 от Известието относно сътрудничеството от 2002 г. условия, тъй като е нарушило задължението си за сътрудничество по смисъла на посоченото известие.
- 180 От друга страна и най-общо, намекът за доводи и твърдения, съдържащи се в допълнението към изложението на възраженията, които не са възпроизведени в обжалваното решение, сам по себе си не би могъл да постави под въпрос действителността на това решение, ако по някакъв начин не е установено, че обжалваното решение е било опорочено вследствие на първоначално погрешни съображения. Поради това следва да се приеме, че общи твърдения, като тези, които сочи Deltafina, не могат да поставят под въпрос действителността на обжалваното решение.
- 181 В светлината на тези съображения това оплакване следва също да бъде отхвърлено.
- 182 С оглед на всичко изложено по-горе първите три правни основания трябва да бъдат отхвърлени изцяло.

Б — По четвъртото правно основание, изведено от нарушение на принципа на защита на оправданите правни очаквания, на принципа на добра администрация и на принципа на пропорционалност

1. Доводи на страните

183 В рамките на четвъртото си правно основание Deltafina повдига три оплаквания.

184 На първо място, то изтъква, че отнемането от страна на Комисията на условното освобождаване от глоба, което тя му е предоставила, нарушава принципа на защита на оправданите правни очаквания. В това отношение то се позовава на точка 29 от Известието относно сътрудничеството от 2002 г.

185 Deltafina поддържа, че Комисията не може да отнеме освобождаването от глоба, без предварително да го уведоми ясно, че оповестяването на заявлението му за освобождаване от глоба по време на срещата на АРТІ би било считано за нарушение на задължението за сътрудничество. Нито Известието относно сътрудничеството от 2002 г., нито писмото от 6 март 2002 г., с което Комисията е предоставила на Deltafina условно освобождаване от глоба, не посочвали задължението за запазване на поверителност на заявлението за освобождаване от глоба. В този контекст Deltafina не можело разумно да предвиди, че ако разкрие представянето на заявлението си за благоприятно третиране, то би загубило освобождаването от глоба. Освен това самото длъжностно лице, натоварено с преписката, признало по време на изслушването от 22 юни 2004 г., че не знаело дали съществува такова задължение за предприятие, което е подало заявление за освобождаване от глоба.

- 186 От друга страна, Комисията предоставила условно освобождаване от глоба на Deltafina въз основа на точка 8, буква б) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г. и признала, че представените от Deltafina доказателства били на такова ниво, че ѝ позволявали да установи съществуването на нарушение, без да трябва да извършва проверки. Така Deltafina твърди, че не е могло да предвиди, че би загубило правото на освобождаване от глоба, защото би накърнило способността на Комисията да извърши проверките.
- 187 Освен това Deltafina изтъква също, че е уведомило експедитивно Комисията за затрудненията си да запази поверителността на заявлението си за освобождаване от глоба и че е изпълнило „още по-тежкото“ задължение (higher burden), възложено му от Комисията, предоставяйки ѝ съществени допълнителни доказателства. Едва след изявлението на Dimon Italia по време на изслушването от 22 юни 2004 г. Комисията внезапно променила позицията си и наложила на Deltafina най-високата глоба.
- 188 На второ място, Deltafina изтъква, че отнемането от страна на Комисията на предоставеното му условно освобождаване от глоба противоречи на принципа на добра администрация, доколкото Комисията, след като е била предварително уведомена от Deltafina, че последното ще разкрие заявлението си за освобождаване от глоба на срещата на АРТІ, не го уведомила ясно, че това оповестяване ще доведе до загуба на освобождаването му от глоба.
- 189 На трето място, Deltafina изтъква, че отнемането от страна на Комисията на предоставеното му условно освобождаване от глоба противоречи също на принципа на пропорционалност, доколкото, като се имат предвид специфичните обстоятелства в случая, наложената му глоба — най-високата от наложените с обжалваното решение глоби, а именно 30 милиона евро — била напълно непропорционална.

2. Съображения на Общия съд

- 190 Относно първото оплакване на Deltafina следва да се напомни най-напред, че принципът на защита на оправданите правни очаквания е един от основните принципи на Съюза (Решение на Съда от 5 май 1981 г. по дело Dürbeck, 112/80, Recueil, стр. 1095, точка 48). Според съдебната практика правото да се иска защита на оправданите правни очаквания предполага наличието на три условия. Първо, администрацията трябва да е предоставила на заинтересованото лице конкретни, безусловни и непротиворечиви уверения, произтичащи от оправо-мощени и достоверни източници. Второ, тези уверения трябва да са от естество да породят оправдано очакване в съзнанието на този, до когото са адресира-ни. Трето, дадените уверения трябва да бъдат съобразени с приложимите нор-ми (вж. Решение на Общия съд от 4 февруари 2009 г. по дело Отуа/Комисия, T-145/06, Сборник, стр. II-145, точка 117 и цитираната съдебна практика; вж. също в този смисъл Решение на Общия съд от 30 април 2009 г. по дело Nintendo и Nintendo of Europe/Комисия, T-13/03, Сборник, стр. II-947, точка 203 и цити-раната съдебна практика).
- 191 В случая първото посочено от съдебната практика условие очевидно не е изпъл-нено. Всъщност Deltafina не би могло да се позове на никакви конкретни, безу-словни и непротиворечиви уверения, че би получило окончателно освобожда-ване от глоба в края на административното производство.
- 192 В това отношение следва най-напред да се отбележи, че съгласно точка 19 от Известието относно сътрудничеството от 2002 г., както беше посочено в точ-ка 117 по-горе, Комисията преценява дали са изпълнени условията, посочени в точка 11 от споменатото известие, едва в момента, когато приема окончателно-то си решение. Следователно във фазата от производството, която предхожда приемането на окончателното решение, Комисията не е могла да предостави на Deltafina никакво конкретно уверение, че ще получи окончателно освобождава-не от глоба (вж. в този смисъл относно Известието относно сътрудничеството от 1996 г., Решение на Съда от 9 юли 2009 г. по дело Archer Daniels Midland/Ко-мисия, C-511/06 P, Сборник, стр. I-5843, точка 118).

- 193 На следващо място трябва да се отбележи, че Комисията не е длъжна да уведомява заявителите за освобождаване от глоби, че трябва да изпълняват задълженията си, произтичащи от Известието относно сътрудничеството от 2002 г., и в частност задължението за сътрудничество, тъй като самото известие ясно посочва последиците от такова неизпълнение.
- 194 Всъщност, от точка 30 от посоченото известие е видно, че ако на някакъв стадий от административното производство някое от условията, предвидени в известието, не е изпълнено, засегнатото предприятие може вече да не се ползва от предвиденото в него благоприятно третиране. Следователно не съществува никакво задължение за Комисията да уведоми Deltafina какви биха били последиците за него от нарушението на задължението за сътрудничество, предвидено от точка 11, буква а) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г. Следователно Deltafina не би могло да изтъква, че Комисията е допуснала грешка в това отношение.
- 195 Освен това трябва да се приеме, че Комисията изрично е предупредила Deltafina, че предоставянето на освобождаване от глоба е подчинено на спазването на кумулативните условия, посочени в точка 11 от посоченото известие. Това предупреждение произтича не само от горепосочената точка 30 от Известието относно сътрудничеството от 2002 г., която Deltafina като заявител за освобождаване от глоба би трябвало да познава, а произтича изрично и от решението, изпратено на дружеството на 6 март 2002 г., с което Комисията му е признала статут на условно освобождаване от глоба (вж. точка 7 по-горе). В съображение 6 от това решение Комисията всъщност е уведомила изрично Deltafina, че „неспазването на условията, посочени [в точка 11,] букви а)—в), във всеки момент от административното производство може да доведе до загуба на всяко благоприятно третиране“.
- 196 Следователно, както беше отбелязано в точки 149 и 173 по-горе, Комисията не е допуснала грешка, като е счела, че поведението на Deltafina не може да се разглежда като отражение на действителен дух на сътрудничество и че следователно то е нарушило задължението за сътрудничество, предвидено в точка 11, буква а) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г.

- 197 Така в случая, въпреки че първоначално на Deltafina е било предоставено условно освобождаване от глоба, впоследствие дружеството вече не е изпълнявало едно от условията, предвидени в Известието относно сътрудничеството от 2002 г. за предоставяне на окончателно освобождаване от глоба. Следователно е налице възможност то вече да не се ползва от благоприятно третиране по смисъла на точка 30 от посоченото известие. При това положение Deltafina не би могло да изтъква, че е могло да извлече оправдано правно очакване от Известието относно сътрудничеството от 2002 г.
- 198 Освен това Deltafina не би могло да се позовава на нарушение на оправданите правни очаквания, като се основава върху обстоятелството, че то се е съобразило с „втората най-добра възможност“, договорена с Комисията, като ѝ предоставило допълнителни доказателства. Всъщност, както беше отбелязано в точка 167 по-горе, дори ако това обстоятелство се приеме за доказано, то не може да освободи Deltafina от задължението му да уведоми Комисията за извършеното оповестяване на заявлението му за освобождаване от глоба. В този смисъл, като не е уведомило експедитивно Комисията за тези обстоятелства, в края на производството Deltafina вече не е отговаряло на едно от условията за окончателно освобождаване от глоба, предвидени в Известието относно сътрудничеството от 2002 г., поради което Комисията е имала право, ако не и задължение да не му предостави окончателно освобождаване от глоба.
- 199 Накрая, от точка 171 по-горе е видно, че Deltafina не е могло да извлече никакво специално оправдано правно очакване от факта, че процесуалният статут на условно освобождаване от глоба му е бил предоставен по-скоро въз основа на точка 8, буква б) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г., отколкото въз основа на точка 8, буква а) от същото известие.
- 200 От това следва, че оплакването, изведено от нарушение на принципа на защита на оправданите правни очаквания, трябва да бъде отхвърлено.
- 201 Относно второто оплакване, касаещо твърдяното нарушение на принципа на добра администрация, доколкото Комисията, макар да е била предварително уведомена от Deltafina, че дружеството ще разкрие представянето на заявлението си за освобождаване от глоба на срещата на АРТІ, не го уведомила ясно,

че това оповестяване ще доведе до отнемане на освобождаването му от глоба, следва да се отбележи, без дори да се разглежда релевантността на позоваването на принципа на добра администрация в този контекст, че то се основава върху погрешни предпоставки. Всъщност, от една страна, бе установено, че по време на осъществените контакти между Комисията и Deltafina преди срещата на АРТІ от 4 април 2002 г. Deltafina по никакъв начин не е уведомило Комисията, че ще разкрие по своя инициатива и съзнателно представянето на заявлението си за освобождаване от глоба по време на тази среща (вж. точки 152—160 по-горе). От друга страна, също беше отбелязано в точки 193 и 194 по-горе, че Комисията не е била длъжна да уведоми Deltafina за последиците от евентуално нарушение на задължението му за сътрудничество.

- 202 От това следва, че оплакването, изведено от нарушение на принципа на добра администрация, трябва да бъде отхвърлено.
- 203 Що се отнася до третото оплакване, изведено от нарушение на принципа на пропорционалност, следва да се напомни, че този принцип изисква актовете на институциите да не надхвърлят границите на подходящото и необходимото за постигането на легитимните цели, преследвани от разглежданата правна уредба, като се има предвид, че когато съществува избор между няколко подходящи мерки, трябва да се прибегне до мярката, която създава най-малко ограничения, а породените от нея неудобства не трябва да са несъразмерни с тези цели (Решение на Съда от 5 май 1998 г. по дело Обединено кралство/Комисия, С-180/96, *Rescueil*, стр. I-2265, точка 96 и Решение на Общия съд от 12 септември 2007 г. по дело *Prum* и *Prum Consumer*/Комисия, Т-30/05, непубликувано в Сборника, точка 223).
- 204 Deltafina изтъква, че предвид обстоятелствата в случая Комисията е нарушила този принцип, като не му е предоставила освобождаване от глоба.
- 205 В това отношение обаче следва да се отбележи, че според логиката на програмата, изложена в точка 103 и сл. по-горе, за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер предоставянето на пълно освобождаване от глоби представлява изключение от принципа на личната отговорност на предприятието

за нарушение на правилата на конкуренция, което намира своето оправдание в сътрудничеството на предприятието, улесняващо задачата на Комисията за установяване и наказване на нарушенията на посочените правила. Следователно Комисията предоставя пълно освобождаване от глоби само в замяна на действително, пълно и експедитивно сътрудничество. Поради това пълното освобождаване от глоби в края на административното производство се обуславя от спазването на условието за сътрудничество, предвидено в точка 11, буква а) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г. (вж. точки 116 и 117 по-горе).

206 В този контекст в никакъв случай не е непропорционално да се предвиди, както това е направено в точка 30 от Известието относно сътрудничеството от 2002 г., че ако на някакъв стадий от административното производство някое от условията, предвидени в известието, не е изпълнено, засегнатото предприятие може вече да не се ползва от предвиденото в него благоприятно третиране. Всъщност, ако предприятието, което иска предоставянето на благоприятно третиране, можеше да не спазва предвидените условия, и в частност задължението за сътрудничество, без да рискува да загуби ползването на това третиране, основанието и целите на програмата за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер биха били поставени под въпрос.

207 При тези условия, след като е преценено, че в случая Комисията не е допуснала грешка, като е установила нарушение на задължението за сътрудничество от страна на Deltafina съгласно разпоредбите на точка 11, буква а) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г., дружеството не би могло да изтъква, че като не му е представила пълно освобождаване от глоба в края на административното производство, Комисията е нарушила принципа на пропорционалност.

208 Що се отнася до позоваването на непропорционалния характер на глобата с оглед на обстоятелствата в случая, Deltafina е повдигнало това оплакване в рамките на петото и седмото правно основание. Следователно тези оплаквания трябва да бъдат анализирани при разглеждането на тези правни основания.

209 В светлината на гореизложеното четвъртото правно основание трябва да бъде отхвърлено изцяло.

II — По правните основания, посочени при условията на евентуалност

A — По петото правно основание, изведено от нарушение на принципа на пропорционалност поради прекомерния начален размер на глобата, както и поради липса на мотиви

²¹⁰ С петото си правно основание, което се поделва на три части, Deltafina повдига редица оплаквания, според които основният размер от 25 милиона евро, определен от Комисията, е явно прекомерен и непропорционален спрямо тежестта на нарушението. Така Deltafina иска от Общия съд да определи нов размер на глобата.

²¹¹ Най-напред следва да се отбележи, че Deltafina изрично оспорва „основния размер“ на глобата, който съгласно точка 1 Б, четвърта алинея от Насоките отговаря на сумата от размерите, установени въз основа на тежестта и продължителността на нарушението. От неговите доводи обаче следва, че се оспорва размерът на глобата, определен въз основа на тежестта на нарушението, поради което размерът, за който става въпрос в рамките на това правно основание, е началният размер на глобата (вж. в този смисъл Решение на Общия съд от 30 септември 2009 г. по дело Hoeschst/Комисия, T-161/05, Сборник, стр. II-3555, точка 107).

1. Общи съображения

²¹² Като начало следва да се припомнят общите принципи, уреждащи определянето на размера на глобите, и в частност преценката на тежестта на нарушението, както и принципът на пропорционалност в областта на глобите.

- 213 Член 81, параграф 1, букви а) и б) ЕО изрично посочват като несъвместими с вътрешния пазар споразуменията и съгласуваните практики, които се състоят в пряко или косвено определяне на покупни или продажни цени или други условия на търговията или в ограничаване или контролиране на производството или пазарите. Нарушенията от този вид, в частност когато става дума за хоризонтални картели, са квалифицирани от съдебната практика като особено сериозни, тъй като имат пряко отражение върху съществени параметри на конкуренцията на съответния пазар (Решение на Общия съд от 11 март 1999 г. по дело Thyssen Stahl/Комисия, T-141/94, Recueil, стр. II-347, точка 675), или като явни нарушения на правилата на конкуренция (Решение на Общия съд от 6 април 1995 г. по дело Tréfilunion/Комисия, T-148/89, Recueil, стр. II-1063, точка 109 и Решение на Общия съд от 14 май 1998 г. по дело ВРВ de Eendracht/Комисия, T-311/94, Recueil, стр. II-1129, точка 303).
- 214 Съгласно член 23, параграф 3 от Регламент № 1/2003 при определяне размера на санкцията за нарушения на член 81, параграф 1 ЕО се взема предвид както тежестта, така и продължителността на нарушението.
- 215 Според постоянната съдебна практика тежестта на нарушението на правото на конкуренцията трябва да бъде установена в зависимост от голям брой елементи, като например специфичните обстоятелства по делото, неговия контекст и възпиращото действие на глобите, и то без да има изработен обвързващ или изчерпателен списък на критерии, които задължително трябва да бъдат взети предвид (Решение на Съда по дело Dansk Rørindustri и др./Комисия, точка 127 по-горе, точка 241, Решение на Съда от 3 септември 2009 г. по дело Pym и Pym Consumer/Комисия, С-534/07 Р, Сборник, стр. I-7415, точка 54 и Решение на Съда по дело Erste Group Bank и др./Комисия, точка 109 по-горе, точка 91).
- 216 За да гарантира прозрачността и безпристрастността на решенията си, определящи размера на глобите за нарушаване на правилата на конкуренцията, Комисията е приела Насоките (първа алинея от Насоките).

- 217 Насоките са инструмент, предназначен при спазване на нормите от по-висок ранг да уточни критериите, които Комисията възнамерява да прилага при упражняване правото си на преценка при определяне размера на глобите, което ѝ е предоставено от член 23, параграф 2 от Регламент №1/2003. Насоките не са правното основание на решението за налагане на глоба, което почива на Регламент №1/2003, но те определят общо и абстрактно методологията, която Комисията се е задължила да прилага за целите на определяне на размера на наложените от това решение глоби, и следователно гарантират правната сигурност на предприятията (Решение по дело *Dansk Rørindustri* и др./Комисия, точка 127 по-горе, точки 209—213 и Решение на Общия съд от 14 декември 2006 г. по *Raiffeisen Zentralbank Österreich* и др./Комисия, T-259/02-T-264/02 и T-271/02, *Recueil*, стр. II-5169, точки 219 и 223).
- 218 В този смисъл, независимо че не могат да се разглеждат като правна норма, която администрацията във всеки случай е длъжна да спазва, Насоките съдържат правило за поведение, поясняващо практиката, която трябва да се следва, и от което в конкретен случай администрацията не може да се отклони, без да изложи причини (вж. в този смисъл Решение на Съда по дело *Dansk Rørindustri* и др./Комисия, точка 127 по-горе, точки 209 и 210 и Решение на Съда от 18 май 2006 г. по дело *Archer Daniels Midland* и *Archer Daniels Midland Ingredients*/Комисия, C-397/03 P, *Recueil*, стр. I-4429, точка 91).
- 219 С приемането на Насоките Комисията сама ограничава правото си на преценка, без това да е несъвместимо със запазването на широката ѝ свобода на преценка (Решение на Общия съд от 8 юли 2004 г. по дело *Mannesmannröhren-Werke*/Комисия, T-44/00, *Recueil*, стр. II-2223, точки 246, 274 и 275). Всъщност това, че посредством Насоките Комисията е уточнила подхода си относно преценката на тежестта на нарушението, не пречи тя да прецени този критерий общо, в зависимост от всички релевантни обстоятелства, включително тези, които не са изрично упоменати в Насоките (Решение по дело *Raiffeisen Zentralbank Österreich* и др./Комисия, точка 217 по-горе, точка 237).

- 220 Според метода, предвиден в Насоките, Комисията взема като отправна точка за изчисляване на размера на глобите, които трябва да бъдат наложени на съответните предприятия, размер, определен в зависимост от „присъщата“ тежест на нарушението. Оценяването на посочената тежест трябва да отчита неговия характер, неговото действително отражение върху пазара, когато то може да бъде определено, и размера на съответния географски пазар (точка 1 А, първа алинея).
- 221 В тези рамки нарушенията са класифицирани в три категории, а именно „незначителни нарушения“, за които вероятният размер на глобите е между 1 000 EUR и 1 милион евро, „сериозни нарушения“, за които вероятният размер на глобите е между 1 милион евро и 20 милиона евро, и „много сериозни нарушения“, за които вероятният размер на глобите е над 20 милиона евро (точка 1 А, втора алинея, от първо до трето тире). Що се отнася до много сериозните нарушения, Комисията уточнява, че това са по принцип хоризонтални ограничения като „ценови картели“ и квоти за разделяне на пазари или други практики, които излагат на опасност правилното функциониране на единния пазар, като разделяне на националните пазари и ясна злоупотреба с господстващо положение от страна на предприятия, притежаващи фактически монопол (точка 1 А, втора алинея, трето тире).
- 222 Освен това следва да се отбележи, че трите аспекта на оценката на тежестта на нарушението, посочени в точка 220 по-горе, нямат еднаква тежест в рамките на общото разглеждане. Характерът на нарушението е от първостепенно значение, по-конкретно за определянето на нарушенията като „много сериозни“ (Решение по дело Erste Group Bank и др./Комисия, точка 109 по-горе, точка 101 и Решение на Общия съд от 28 април 2010 г. по дела Gütermann и Zwicky/Комисия, T-456/05 и T-457/05, Сборник, стр. II-1443, точка 137).
- 223 За сметка на това нито действителното отражение върху пазара, нито размерът на географския пазар не представляват необходими елементи, за да бъде квалифицирано нарушението като много сериозно в случаите на хоризонтални

картели, целящи в частност, както в случая, определяне на цени. Всъщност макар тези два критерия да са елементи, които трябва да бъдат взети предвид при оценка на тежестта на нарушението, за целите на общата преценка на тежестта на нарушението освен тях има и други критерии (вж. в този смисъл Решение от 3 септември 2009 г. по дело Pron и Pron Consumer/Комисия, точка 215 по-горе, точки 74 и 81, Решение на Общия съд по дело Raiffeisen Zentralbank Österreich/Комисия, точка 217 по-горе, точки 240 и 311 и Решение на Общия съд от 8 октомври 2008 г. по дело Carbone-Lorraine/Комисия, T-73/04, Сборник, стр. II-2661, точка 91).

224 В този смисъл съгласно също вече установената съдебна практика, от Насоките следва, че хоризонталните картели, целящи в частност, както в случая, определяне на цени, могат да бъдат квалифицирани като „много сериозни“ въз основа само на характера им, без Комисията да бъде задължена да доказва действително отражение на нарушението върху пазара (Решение от 3 септември 2009 г. по дело Pron и Pron Consumer/Комисия, точка 215 по-горе, точка 75; вж. също в този смисъл Решение на Общия съд от 27 юли 2005 г. по дело Brasserie nationale и др./Комисия, T-49/02-T-51/02, Recueil, стр. II-3033, точка 178 и Решение на Общия съд от 25 октомври 2005 г. по дело Groupe Danone/Комисия, T-38/02, Recueil, стр. II-4407, точка 150) и без ограниченият размер на засегнатия географски пазар да попречи на такава квалификация (вж. в този смисъл Решение по дело Erste Group Bank и др./Комисия, точка 109 по-горе, точка 103 и Решение по дело Carbone-Lorraine/Комисия, точка 223 по-горе, точка 91).

225 Този извод се потвърждава от факта, че макар описанието на сериозните нарушения изрично да споменава отражението върху пазара и наличието на резултати в обширни зони от общия пазар, описанието на много сериозните нарушения обаче не споменава никакво изискване за действително отражение върху пазара, нито за настъпване на резултати в определена географска зона (Решение по дело Gütermann и Zwicky/Комисия, точка 222 по-горе, точка 137; вж. също в този смисъл Решение по дело Brasserie nationale и др./Комисия, точка 224 по-горе, точка 178 и Решение по дело Groupe Danone/Комисия, точка 224 по-горе, точка 150).

- 226 Освен това е налице взаимозависимост между трите аспекта на оценката за тежестта на нарушението, в смисъл че висока степен на тежест с оглед на някой от аспектите може да компенсира по-малката тежест на нарушението в други аспекти (Решение по дело Raiffeisen Zentralbank Österreich и др./Комисия, точка 217 по-горе, точка 241).
- 227 В конкретния случай от обжалваното решение е видно, че Комисията е определила размера на глобата, наложена на различните адресати, въз основа на общия метод, който тя си е наложила в Насоките, макар да не ги споменава изрично в посоченото решение.
- 228 Доколкото в рамките на настоящото правно основание Deltafina се позовава на нарушение на принципа на пропорционалност, следва да се напомни също, че както беше отбелязано в точка 203 по-горе, този принцип изисква актовете на институциите да не надхвърлят границите на подходящото и необходимо за постигането на легитимните цели, преследвани от разглежданата правна уредба.
- 229 В рамките на образуваните от Комисията производства за санкциониране на нарушенията на правилата на конкуренцията прилагането на този принцип предполага, че глобите не трябва да са несъразмерни спрямо преследваните цели, т.е. спрямо спазването на правилата на конкуренцията, и че размерът на наложената на предприятие глоба за нарушение в областта на конкуренцията трябва да бъде съразмерен на нарушението, преценено в неговата цялост, като се държи сметка по-специално за тежестта на последното (вж. в този смисъл Решение от 12 септември 2007 г. по дело Ргум и Ргум Consumer/Комисия, точка 203 по-горе, точки 223, 224 и цитираната съдебна практика). Принципът на пропорционалност предполага в частност Комисията да определи глобата пропорционално на взетите предвид при преценката на тежестта на нарушението фактори и в това отношение да приложи тези фактори последователно и обективно обосновано (Решение на Общия съд от 27 септември 2006 г. по дело Jungbunzlauer/Комисия, T-43/02, Recueil, стр. II-3435, точки 226—228 и Решение на Общия съд от 28 април 2010 г. по дело Amann & Söhne и Cousin Filterie/Комисия, T-446/05, Сборник, стр. II-1255, точка 171).

2. По първата част на петото правно основание, изведена от нарушение на принципа на пропорционалност, като се има предвид ограниченият размер на пазара и ограничените обороти на Deltafina

а) Доводи на страните

²³⁰ Deltafina изтъква, че началният размер на глобата е непропорционален, доколкото той съответства на 37,1 % от общата стойност на покупките на засегнатия пазар, а именно 67,3 милиона евро, на 52,2 % от стойността на неговите продажби на италиански преработен тютюн, а именно 47,9 милиона евро, и на 82,5 % от покупките му на суров или предварително обработен тютюн, а именно 30,2 милиона евро. Първата и третата стойност имали особено значение, тъй като нарушението засяга съгласувани практики по повод на закупуване. Deltafina отбелязва освен това, че началният размер бил по-висок от общата печалба след облагането ѝ с данък, която то е осъществило в периода 1996—2002 г., а именно 23,5 милиона евро. Сравнението на тези цифри с тези, отнасящи се до други картели, показвало, че определеният от Комисията в случая начален размер е прекомерно висок.

²³¹ Комисията иска доводите на Deltafina да се отхвърлят.

б) Съображения на Общия съд

²³² На първо място, относно оплакването, изведено от непропорционалния характер на глобата по отношение на общата стойност на покупките на засегнатия пазар, нито Регламент № 1/2003, нито Насоките предвиждат, че размерът на глобите трябва да се определя в пряка зависимост от размера на засегнатия пазар,

който не е задължителен, а само един от релевантните критерии при преценката на тежестта на нарушението (Решение на Съда от 25 януари 2007 г. по дело *Dalmine/Комисия*, C-407/04 P, Сборник, стр. I-829, точка 132 и Решение на Съда от 3 септември 2009 г. по дело *Prum и Prum Consumer/Комисия*, точка 215 по-горе, точка 55). Следователно тези разпоредби сами по себе си не налагат на Комисията да държи сметка за ограничения размер на пазара на стоките (вж. в този смисъл Решение на Общия съд от 27 септември 2006 г. по дело *Roquette Frères/Комисия*, T-322/01, Recueil, стр. II-3137, точка 148).

233 Все пак, както беше отбелязано в точка 215 по-горе, съгласно съдебната практика, когато преценява тежестта на нарушение, Комисията е задължена да отчита многобройни фактори, чийто характер и значимост са различни според вида на разглежданото нарушение и конкретните обстоятелства на съответното нарушение. Сред факторите, сочещи тежестта на едно нарушение, не може да се изключи, в зависимост от случая, например размерът на пазара на разглеждания продукт (Решение на Съда от 7 юни 1983 г. по дело *Musique Diffusion française и др./Комисия*, 100/80-103/80, Recueil, стр. 1825, точка 120 и Решение по дело *Gütermann и Zwicky/Комисия*, точка 222 по-горе, точка 267).

234 Следователно, макар размерът на пазара да може да представлява фактор, който да бъде отчетен при установяване на тежестта на нарушението, неговата значимост варира в зависимост от вида нарушение и от конкретните обстоятелства на съответното нарушение.

235 В настоящия случай, първо, що се отнася до вида на нарушението, следва да се установи, че разглежданият картел е имал за предмет именно определянето на общи цени, заплащани от преработвателите за суров тютюн, както и разпределянето на доставчиците и количествата суров тютюн. Такива практики представляват хоризонтални ограничения от типа „ценови картел“ по смисъла на Насоките и следователно са „много сериозни“ нарушения. За този вид картели, които се квалифицират в съдебната практика като явни нарушения на правилата за конкуренция или като особено сериозни нарушения, тъй като имат пряко отражение върху съществени параметри на конкуренцията на съответния пазар (вж. точка 213 по-горе), Насоките предвиждат санкция с минимален начален размер, надхвърлящ 20 милиона евро.

- 236 Второ, относно конкретните обстоятелства на съответното нарушение следва да се констатира, че размерът на разглеждания пазар по никакъв начин не е бил пренебрежим, след като от съображение 366 от обжалваното решение е видно, че производството на суров тютюн в Италия е представлявало 38% от производствената квота в Съюза. Освен това от бележка под линия 290 от обжалваното решение е видно, че тъй като картелът е обхващал и покупки от „трети лица низачи“, а именно посредници, които сами купуват суровия тютюн от производителите и извършват първична преработка, той е включвал покупки на стойност, надхвърляща стойността на покупките на произведения в Италия суров тютюн.
- 237 При това положение Deltafina не би могло да изтъква, че глобата му е непропорционална по отношение на общата стойност на покупките на съответния пазар.
- 238 На второ място, що се отнася до оплакването на Deltafina, изведено от непропорционалния характер на глобата по отношение на стойността на неговите покупки на съответния пазар, както и спрямо оборота му, произтичащ от собствената му дейност надолу по веригата, и спрямо общата печалба, реализирана през периода 1996—2002 г., следва най-напред да се подчертае, че приложимото право не познава принцип с общо действие, съгласно който санкцията трябва да бъде пропорционална на оборота, реализиран от предприятието на съответния пазар (вж. Решение по дело *Gütermann и Zwicky/Комисия*, точка 222 по-горе, точка 277 и цитираната съдебна практика), нито на оборота, реализиран на пазара надолу по веригата, нито на реализираната по време на картела печалба.
- 239 В това отношение следва да се напомни, че според постоянната съдебна практика с оглед на определянето на размера на глобата може да се вземе предвид както общият оборот на предприятието, който предоставя данни, макар и приблизителни и несъвършени, за неговия размер и икономическа мощ, така и частта от този оборот, която произтича от продажбата на стоките, предмет на нарушението, и която следователно е от естество да предостави данни за неговия мащаб. На някои от тези цифрови данни не трябва да се придава значение, несъразмерно спрямо другите фактори за преценка, поради което определянето на подходяща по размер глоба не може да бъде резултат от обикновено изчисление, основано върху общия оборот. Това е особено вярно, когато

разглежданите стоки представляват само малка част от този оборот (вж. Решение по дело *Musique diffusion française* и др./Комисия, точка 233 по-горе, точка 121, Решение по дело *Dansk Rørindustri* и др./Комисия, точка 127 по-горе, точка 243 и Решение от 3 септември 2009 г. по дело *Papierfabrik August Koehler* и др./Комисия, C-322/07 P, C-327/07 P и C-338/07 P, Сборник, стр. I-7191, точка 114).

240 Следва обаче да се приеме, видно от точка 34 по-горе, че в обжалваното решение Комисията е определила глобата в зависимост от пазарния дял на покупките на всяко предприятие на разглеждания продукт на пазара, на който е извършено нарушението. В този смисъл стойността на покупките на съответния пазар е критерий, който в случая е бил взет предвид при определянето на глобата.

241 Освен това, уместно е да се припомни, че максималният размер от 10%, посочен в член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003, се отнася до общия оборот на съответното предприятие и само окончателният размер на глобата трябва да се съобразява с този максимален размер. В случая от съображения 374 и 401 от обжалваното решение е видно, че след като е установила, че дружеството майка на *Deltafina*, а именно *Universal*, е упражнявало решаващо влияние върху *Deltafina*, за да определи размер на глобата, който да има достатъчен възпиращ ефект, Комисията е взела предвид оборота на *Universal*. От посочените в съображение 374 от обжалваното решение данни обаче, които не са оспорени от *Deltafina*, е видно, че наложената на *Deltafina* и *Universal* глоба е под 2% от общия оборот на *Universal* и следователно е чувствително по-ниска от тава-на, посочен в член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003. При това положение *Deltafina* не би могло да изтъква, че началният размер, определен от Комисията, е непропорционален по отношение на размера на неговото предприятие (вж. в този смисъл Решение по дело *Dalmine*/Комисия, точка 232 по-горе, точка 146 и Решение от 12 септември 2007 г. по дело *Prym Consumer*/Комисия, точка 203 по-горе, точка 229).

242 Освен това от съдебната практика е видно, че доколкото окончателният размер на глобата не надвишава 10% от общия оборот на заинтересованото

предприятие през последната година на нарушението, глобата не би могла да бъде считана за непропорционална единствено поради факта че надхвърля оборота, реализиран на съответния пазар (вж. в този смисъл Решение на Общия съд от 9 юли 2003 г. по дело Archer Daniels Midland и Archer Daniels Ingredients/Комисия, T-224/00, Recueil, стр. II-2597, точка 200). Същото се отнася и до оборота, реализиран на пазара надолу по веригата. В случая обаче следва да се приеме, че началният размер на наложената на Deltafina глоба, чийто непропорционален характер изтъква дружеството, не надвишава нито оборота, който то е реализирало на засегнатия пазар, нито оборота, реализиран надолу по веригата. Освен това дори окончателният размер на глобата е по-нисък от тези два вида оборот.

243 От друга страна, като се има предвид много сериозният характер на извършеното нарушение, нито обстоятелството, че глобата съответства на 52,2% от стойността на продажбите на Deltafina на италиански преработен тютюн и на 82,5% от покупките му на суров или предварително обработен тютюн, нито обстоятелството, че тя надвишава общата печалба след облагането ѝ с данък, реализирана от Deltafina, италианско дъщерно дружество от групата Universal през периода 1996—2002 г., могат да бъдат определени като прекомерни, за да доведат до непропорционалност на глобата.

244 Накрая, що се отнася до позоваването на предходни решения на Комисията, следва да се напомни, че практиката на Комисията при вземане на решения сама по себе си не служи за правна уредба на глобите в областта на конкуренцията, като се има предвид, че тя е дадена единствено в Регламент № 1/2003, прилаган в светлината на Насоките, и че при определянето на размера на глобите Комисията разполага с широко право на преценка и не е обвързана от извършените порано от нея преценки (вж. в този смисъл Решение на Съда от 19 март 2009 г. по дело Archer Daniels Midland/Комисия, C-510/06 P, Сборник, стр. I-1843, точка 82 и Решение на Съда по дело Erste Group Bank и др./Комисия, точка 109 по-горе, точка 123). От това следва, че твърденията на Deltafina относно предходната практика на Комисията при вземане на решения не биха могли да бъдат приети.

245 В светлината на всички тези съображения, първата част от петото правно основание следва да бъде отхвърлена.

3. По втората част от петото правно основание, изведена от нарушение на принципа на пропорционалност, като се има предвид ограниченият размер на географския пазар

а) Доводи на страните

²⁴⁶ Deltafina поддържа също, че Комисията е пропуснала да разгледа ограничения размер на засегнатия от нарушението географски пазар, който се свежда до Италия, и по-точно засяга съществено само четири италиански района (където са съсредоточени 87,5% от италианското производство). В много предходни случаи обаче Комисията приемала, че поради извършване на нарушението в ограничена част от общия пазар, то трябва да бъде квалифицирано по-скоро като „сериозно“, отколкото като „много сериозно“.

²⁴⁷ Комисията иска доводите на Deltafina да бъдат отхвърлени.

б) Съображения на Общия съд

²⁴⁸ От съдебната практика е видно, че обхватът на географския пазар не е самостоятелен критерий в смисъл, че единствено нарушенията, които засягат по-голямата част от държавите членки, могат да получат квалификацията „много сериозни“. Нито Договорът, нито Регламент № 1/2003, Насоките или съдебната практика позволяват да се приеме, че единствено ограниченията с голям географски обхват могат да бъдат квалифицирани по този начин (вж. в този смисъл Решение на Общия съд от 18 юли 2005 г. по дело *Scandinavian Airlines System/Комисия*, T-241/01, Recueil, стр. II-2917, точка 217 по-горе, точка 311).

- 249 Впрочем споразумения или съгласувани практики, насочени по-конкретно, както в настоящия случай, към определянето на покупните цени и разпределянето на закупените количества, могат да доведат до квалификацията „много сериозни“ само въз основа на характера им, без за качествяването на подобно поведение да е необходим особен географски обхват (вж. в това отношение съдебната практика, цитирана в точки 222—225 по-горе).
- 250 От това следва, че дори ако размерът на съответния географски пазар е ограничен, той по принцип допуска квалификацията на установеното в случая нарушение като „много сериозно“.
- 251 Освен това следва да се отбележи, че макар в случая производството на суров тютюн да е съсредоточено в някои райони на Италия, приложното поле на картела все пак не е било ограничено до тези райони, а обхваща покупките на суров тютюн на цялата територия на държавата. Според постоянната съдебна практика обаче цялата територия на една държава членка представлява съществена част от общия пазар (вж. в този смисъл Решение на Съда от 9 ноември 1983 г. по дело *Nederlandsche Banden-Industrie-Michelin/Комисия*, 322/81, *Recueil*, стр. 3461, точка 28 и Решение по дело *Gruppe Danone/Комисия*, точка 224 по-горе, точка 150).
- 252 Така може да се направи извод, че в случая началният размер на глобата от 25 милиона евро не е непропорционален по отношение на географския обхват на съответния пазар.
- 253 Накрая, що се отнася до позоваването на предходни решения на Комисията, от съдебната практика, посочена в точка 244 по-горе, е видно, че твърденията на Deltafina относно предходната практика на Комисията при вземане на решения не биха могли да бъдат приети.
- 254 С оглед на гореизложеното втората част на петото правно основание следва да бъде отхвърлена.

4. По третата част на петото правно основание, изведена от нарушение на принципа на пропорционалност, като се има предвид липсата на отражение на нарушението върху пазара, както и липсата на мотиви

а) Доводи на страните

²⁵⁵ Deltafina изтъква, че основният размер на глобата бил явно непропорционален, като се има предвид, че нарушението не е имало или е имало ограничено отражение върху съответния пазар. То упреква Комисията, че е пропуснала да отчете факта, че от сведенията, с които е разполагала, било видно, че съгласуваните практики, които са имали за цел да определят цените за изкупуване на суров тютюн, не са оказали влияние върху пазара на суров тютюн. Всъщност в обжалваното решение Комисията била признала сама, че цените на суровия тютюн, вместо да се понижат, са се увеличили с 53,5% в Италия през периода 1990—2000 г., докато цените на други селскостопански продукти са се увеличили през същия период едва с 15,9%. Освен това през периода 1993—2000 г. цените на сортовете тютюн, които се произвеждат в най-голямо количество в Италия (а именно Bright и Burley), в тази държава претърпели най-съществено увеличение в сравнение с другите държави членки. В този смисъл Комисията трябвало да стигне до извода, че санкционираните практики, целящи да ограничат или да предотвратят повишението на цените на суровия италиански тютюн, са били неефикасни. Тези изрично признати в обжалваното решение данни трябвало да бъдат взети предвид при оценката на тежестта на нарушението и да накарат Комисията да определи по-нисък начален размер на глобата.

²⁵⁶ Противно на това, което Комисията посочила за първи път в писмената си защита, отражението на нарушението върху пазара в случая явно можело да се определи. Не било невъзможно да се намерят сведенията, които според Комисията били необходими, за да се определи това отражение, а този вид анализ освен това бил често срещан в решенията относно картели. В този смисъл съгласно съдебната практика Комисията била длъжна да направи сравнение между

положението в резултат от нарушението и положението, което би съществувало при отсъствието на нарушение. Освен това, тъй като обжалваното решение не съдържа никаква указание относно мотивите, поради които Комисията стигнала до извода, че отражението на нарушението не може да се определи, то също било опорочено от липса на мотиви в това отношение.

257 Deltafina поддържа, че дори в случая отражението на нарушението върху пазара действително да не е можело да се определи, *quod non*, определяйки началния размер на глобата, Комисията трябвало все пак да стигне да извода, че нарушението не е имало никакво отражение върху пазара. Всъщност евентуалната невъзможност да се определи отражението не би позволила да се предполага наличието на такова отражение.

258 Deltafina уточнява в писмената реплика, че неговото правно основание не визираща квалификацията на нарушението като „много сериозно“, а доводите относно увеличението на началния размер на глобата поради отражението на нарушението върху пазара.

259 В този смисъл Deltafina иска глобата да бъде намалена до подходящ размер, поради това че при определянето на началния размер на глобата Комисията не е взела предвид липсата на отражение или, при условията на евентуалност, ограниченото отражение на нарушението върху пазара.

260 Комисията иска доводите на Deltafina да бъдат отхвърлени.

б) Съображения на Общия съд

- 261 Най-напред следва да се напомни, че между трите критерия, посочени в Насоки-те за оценката на тежестта на нарушението (вж. точка 220 по-горе), характерът на нарушението е от първостепенно значение за определянето на нарушенията като „много сериозни“. Така, споразумения или съгласувани практики, насочени към определянето на цени или разпределянето на пазари, могат да доведат до квалификацията „много сериозни“ само въз основа на характера им, без за окачествяването на подобно поведение да е необходимо действително отражение върху конкретен пазар (вж. в това отношение съдебната практика, цитирана в точки 222—225 по-горе).
- 262 В случая, както беше отбелязано в точка 235 по-горе, съответният картел е имал за предмет именно определянето на общи цени, заплащани от преработвателите за суров тютюн, както и разпределянето на доставчиците и количества-та и обмяната на информация. Такива практики представляват хоризонтално ограничение от типа „ценови картел“ по смисъла на Насокиите и следователно са „много сериозни“ по характер.
- 263 От това следва, че в случая Комисията е могла да окачестви картела като много сериозно нарушение, без да е длъжна да доказва действителното му отражение върху пазара (вж. в този смисъл Решение от 3 септември 2009 г. по дело Pron и Pron Consumer/Комисия, точка 215 по-горе, точка 76 и Решение по дело Erste Group Bank и др./Комисия, точка 109 по-горе, точка 103).
- 264 Впрочем от прочита на обжалваното решение е видно, че макар в съображе-ние 365 от същото Комисията да е потвърдила, възпроизвеждайки текста на Насокиите, че за да оцени тежестта на нарушението, тя трябва да вземе предвид трите критерия, посочени в първа алинея на точка 1 А от споменатите насоки (вж. точка 220 по-горе), тя впоследствие не е основала оценката си за тежестта на нарушението върху действителното му отражение.

- 265 Всъщност в частта от обжалваното решение, отнасяща се до оценката на тежестта на нарушението (съображения 365—369), нито едно съображение не се позовава на този критерий. В частност в съображение 368 от обжалваното решение, позовавайки се на частта от решението, която анализира ограничения обхват на споразуменията между преработвателите, Комисията, от една страна, излага съображения от общ характер относно картелите в областта на покупките и тяхната способност, както при типичните „картели за продажби“, да изкривяват конкуренцията, а от друга, потвърждава, че тази способност придобива още по-голямо значение, когато става дума за стока като разглежданата в случая. Тези съображения обаче не биха могли да бъдат тълкувани като анализ на действителното отражение на нарушението върху пазара, а представляват по-скоро съображения относно капацитета на картела за покупки да наруши конкуренцията в настоящия случай.
- 266 От това следва, че окачествяването на нарушението като много сериозно не би могло да бъде поставено под въпрос от повдигнатите в рамките на тази част доводи на Deltafina.
- 267 Впрочем следва да се отбележи, че в писмената си реплика Deltafina е изяснило значението на доводите, повдигнати в рамките на тази част, като е обяснило, че не оспорва окачествяването на нарушението като много тежко, а упреква Комисията, че е определила непропорционален начален размер на глобата, като се има предвид липсата на действително отражение на нарушението върху пазара.
- 268 В това отношение на първо място е важно да се констатира, че от въведената от Регламент № 1/2003 и тълкувана от съдебната практика система от санкции за нарушение на правилата на конкуренцията следва, че поради самия си характер картелите заслужават най-сурови глоби. Действителното отражение, което те могат да имат върху пазара, и по-специално въпросът доколко ограничаването на конкуренцията води до установяване на пазарна цена, която е по-висока от тази, която би била налице при липса на картел, не е решаващ критерий за определяне на размера на глобите (вж. в този смисъл Решение на Съда по дело *Musique diffusion française* и др./Комисия, точка 233 по-горе, точки 120 и 129,

Решение на Съда от 16 ноември 2000 г. по дело *Stora Kopparbergs Bergslags/Комисия*, C-286/98 P, Recueil, стр. I-9925, точки 68—77, вж. също заключението на генералния адвокат Mischo към Решение на Съда от 16 ноември 2000 г. по дело *Mo och Domsjö/Комисия*, C-283/98 P, Recueil, стр. I-9855, точки 95—101).

- 269 Според постоянната съдебна практика при определянето на размера на глобата критериите относно умишления аспект могат да се окажат по-важни от тези, свързани с отражението на една антиконкурентна практика, особено когато става дума за нарушения, които са тежки по своята същност като тези относно определянето на цени (вж. в този смисъл Решение на Съда от 2 октомври 2003 г. по дело *Thyssen Stahl/Комисия*, C-194/99 P, Recueil, стр. I-10821, точка 118, Решение на Съда от 3 септември 2009 г. по дело *Prum и Prum Consumer/Комисия*, точка 215 по-горе, точка 96 и Решение на Съда от 12 ноември 2009 г. по дело *Carbonne-Lorraine/Комисия*, C-554/08 P, непубликувано в Сборника, точка 44).
- 270 В случая от анализа на частта от обжалваното решение, която разглежда фактическите елементи от състава на нарушението, е видно, че преработвателите умишлено са приложили антиконкурентното поведение, за което са били санкционирани (вж. например съображения 111, 124, 125, 141 и 158 от обжалваното решение). От друга страна, това разсъждение се потвърждава от обстоятелството, че картелът е бил таен, както е видно от съображения 363 и 473 от обжалваното решение.
- 271 Освен това от обжалваното решение е видно също, че преработвателите многократно са се споразумявали относно мерки, предназначени да осигурят ефективното приложение на картела, като взаимното изпращане на фактури на техните съответни доставчици (съображения 122 и 129 от обжалваното решение), задължение за консултации в случай на покупки извън споразуменията (съображение 139 от обжалваното решение), задължения за контрол на служителите, за да не поемат те инициативи без необходимата координация (съображение 140 от обжалваното решение), създаването на структура, целяща да осигури осъществяването на антиконкурентните цели (съображение 187 от обжалваното решение). В това отношение следва да се отбележи още, че от съображение 383 от обжалваното решение е видно, че Комисията е установила, че картелът е бил действащ, и това обстоятелство не е оспорено от *Deltafina*.

- 272 На второ място, следва да се констатира, че при определяне на началния размер на глобата Комисията е взела предвид вероятните последици от неправомерното поведение на всяко от предприятията в случая. Всъщност от съображения 370 и 371 от обжалваното решение е видно, че Комисията е счела за уместно да определи глобите в зависимост от положението на пазара на всяка от страните в случая, за да отчете не само специфичната ѝ тежест, а и вероятното отражение от неправомерното поведение на всяко предприятие.
- 273 От съдебната практика обаче е видно, че пазарният дял на всяко от съответните предприятия на пазара, който е бил обект на ограничителна практика, представлява дори при отсъствие на доказателства за действително отражение на нарушението върху пазара обективен критерий, който определя справедливо отговорността му за евентуалната вреда, нанесена от тази практика на нормалната конкуренция (вж. в този смисъл Решение на Общия съд от 29 април 2004 г. по дело Tokai Carbon и др./Комисия, T-236/01, T-239/01, T-244/01-T-246/01, T-251/01 и T-252/01, Recueil, стр. II-1181, точки 196—198, и в частност точка 197). Така според съдебната практика с оглед определянето на размера на глобата пазарният дял на предприятието представлява релевантен критерий за определяне на влиянието, което то е можело да упражни върху пазара (Решение на Съда от 17 декември 1998 г. по дело Baustahlgewebe/Комисия, C-185/95 P, Recueil, стр. I-8417, точка 139 и Решение на Съда от 3 септември 2009 г. по дело Pym и Pym Consumer/Комисия, точка 215 по-горе, точка 62).
- 274 Следва да се приеме за установено, че в случая, като е определила началния размер на глобата в зависимост от пазарния дял на всяка от страните, Комисията е използвала релевантен критерий, за да прецени влиянието, което поведението на Deltafina е могло да има върху пазара.
- 275 При тези обстоятелства, когато е налице много сериозно нарушение на правилата на конкуренцията и има данни за умисъл като посочените в точки 270 и 271, дори ако се предположи, че споразумението не е имало отражение върху пазара, както изтъква Deltafina, има основание да се счита, че определянето на начален размер на глобата на това дружество, оператор със значително по-голям пазарен дял от този на останалите участници в картела на съответния

пазар, надвишаващ минимума от 20 милиона евро, посочен в Насоките, а именно в размер на 25 милиона евро, не е неподходящо.

276 С оглед на тези съображения доводът на Deltafina, съгласно който началният размер на глобата е явно непропорционален, тъй като нарушението не е имало никакво отражение върху пазара, не би могъл да бъде приет.

277 Впрочем, що се отнася специално до посочените в обжалваното решение данни, които доказвали, че нарушението не е имало отражение върху пазара (вж. точка 255 по-горе), следва да се отбележи, както е видно от съдебната практика, че за да се прецени тежестта на нарушението, решаващо е да се установи, че членовете на картела са направили всичко, което зависи от тях, за да осъществят конкретно намеренията си. Тъй като реално постигнатите впоследствие пазарни цени са могли да бъдат повлияни и от други фактори извън контрола на членовете на картела, последните не биха могли да си припишат заслугите за външните фактори, противопоставили се на техните усилия, като ги превърнат в обстоятелства, обосноваващи намаляване на глобата (вж. Решение по дело Raiffeisen Zentralbank Österreich и др./Комисия, точка 217 по-горе, точка 287, Решение от 8 октомври 2008 г. по дело Carbone-Lorraine/Комисия, точка 223 по-горе, точка 86 и Решение по дело Gütermann и Zwicky/Комисия, точка 222 по-горе, точка 130 и цитираната съдебна практика).

278 Така в настоящия случай, в който по-специално членовете на картела са приели мерки, предназначени да осигурят ефективното постигане на антиконкурентните им цели (вж. точка 270, и особено точка 271 по-горе), развитието на цените на пазара като посоченото от Deltafina повишение на цените на тютюна, не би могло само по себе си да обоснове намаляването на глобата. Всъщност при липсата на картел не би могла да бъде изключена вероятността от по-голямо повишение на цените от посоченото.

279 Освен това съгласно съдебната практика, когато прилагането на картела е установено, не може да се изисква от Комисията да доказва систематично, че

споразуменията действително са позволили на засегнатите предприятия да достигнат равнище на цената при сделка, по-високо, или както в случая на изкупуващите картели, по-ниско, от това, което би преобладавало при липсата на картел. Би било непропорционално да се изисква такова доказване, което би погълнало значителни ресурси, имайки предвид, че то би наложило прибягване до хипотетични изчисления, основани на икономически модели, чиято точност трудно може да се провери от съда и чийто безпогрешен характер изобщо не е доказан (вж. в този смисъл Решение по дело Raiffeisen Zentralbank Österreich и др./Комисия, точка 217 по-горе, точка 286, Решение от 8 октомври 2008 г. по дело Carbone-Lorraine/Комисия, точка 223 по-горе, точка 85 и Решение по дело Gütermann и Zwicky/Комисия, точка 222 по-горе, точка 129 и цитираната съдебна практика).

- 280 Така, дори ако е разполагала с данни, които биха доказали, че цената на суровия тютюн се е увеличила повече спрямо цената на другите селскостопански продукти, това не означава, че Комисията е била длъжна да докаже, че споразуменията между преработвателите действително са им позволили да постигнат по-ниско ниво на цените от това, което би преобладавало при липсата на картел.
- 281 Накрая, Deltafina изтъква също, че обжалваното решение било опорочено от нарушение на задължението за мотивиране, доколкото Комисията не посочила мотивите, поради които е стигнала до извода, че отражението на нарушението не може да се определи.
- 282 Що се отнася до задължението за мотивиране, следва най-напред да се напомни, че от съдебната практика е видно, че при определяне на глобите поради нарушаването на правото на конкуренцията посоченото задължение е изпълнено, когато Комисията посочи в решението си обстоятелствата в основата на преценката, които са ѝ дали възможност да определи тежестта и продължителността на нарушението. Що се отнася до решение, налагащо глоби на няколко предприятия, обхватът на задължението за мотивиране трябва по-специално да се преценява в светлината на факта, че тежестта на нарушенията трябва да бъде установена въз основа на голям брой фактори, като по-конкретно специфичните обстоятелства в конкретния случай, неговия контекст и възпиращото действие на глобите, и то без да е установен обвързващ или изчерпателен списък на критериите, които задължително трябва да бъдат взети предвид (Решение на Съда от 15 октомври 2002 г. по дело Limburgse Vinyl Maatschappij и др./

Комисия, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P-C-252/99 P и C-254/99 P, Recueil, стр. I-8375, точки 463 и 465).

283 В случая в съображения 365—376 от обжалваното решение Комисията е посочила факторите, които е взела предвид при определяне на началния размер на глобите, наложени на различните засегнати предприятия. Именно там тя е посочила критериите, въз основа на които, от една страна, е преценила в съответствие с Насоките тежестта на нарушението и от друга, след това е определила началния размер, класирайки предприятията в зависимост от значението им на пазара, определено от пазарния им дял, като е държала сметка за специфичната тежест на всяко предприятие и за вероятните последици от неговото неправомерно поведение. Така наложените от съдебната практика условия относно задължението за мотивиране са били изпълнени.

284 Що се отнася специално до оплакването на Deltafina, следва да се отбележи, че тъй като действителното отражение върху пазара не представлява необходим елемент, за да бъде квалифицирано нарушението като много сериозно в случаите на хоризонтални картели, целящи в частност, както в случая, определяне на цени, Комисията не е длъжна да го вземе предвид при определяне на тежестта на нарушението (вж. точки 222—224 и 261—265 по-горе). В случая, както беше отбелязано в точки 264 и 265 по-горе, тя не е основала преценката за тежестта на нарушението върху този критерий. Следователно обстоятелството, че Комисията не е мотивирала невземането предвид на един критерий, след като не е била длъжна да направи това и след като е счела, че в случая това не е необходимо, не би могло да доведе до липса на мотивиране относно определянето на глобата на Deltafina.

285 Впрочем следва също да се напомни, че съгласно съдебната практика при анализа на нарушенията по член 81 ЕО член 253 ЕО не може да бъде тълкуван в смисъл, че задължава Комисията да обяснява в решенията си причините, поради които при изчисляването на размера на глобата не възприема подход,

алтернативен на действително възприетия в обжалваното решение (вж. Решение на Общия съд от 19 май 2010 г. по дело IMI и др./Комисия, T-18/05, Сборник, стр. II-1769, точка 153 и цитираната съдебна практика).

- 286 Следователно Комисията не би могла да бъде упрекната в нарушение на задължението за мотивиране.
- 287 От всички изложени съображения следва, че третата част на петото правно основание трябва да бъде отхвърлена.
- 288 В светлината на гореизложеното петото правно основание трябва да бъде отхвърлено изцяло.

Б — По седмото правно основание, изведено от погрешна преценка на смекчаващите обстоятелства, както и от нарушение на принципите на равно третиране и на пропорционалност

1. Доводи на страните

- 289 В рамките на седмото правно основание Deltafina най-напред упреква Комисията, че при преценката на поведението му не е взела предвид едно смекчаващо обстоятелство, което би трябвало да я накара да намали глобата. Комисията не взела предвид напълно несигурния характер на приложимата правна уредба в

сектора, засегнат от картела, в момента, към който се отнасят фактите и неясното приложение на член 81 ЕО към междубраншовите споразумения. Всъщност законът, уреждащ този тип споразумения, а именно legge n° 88 sulle norme sugli accordi interprofessionali e sui contratti di coltivazione e vendita dei prodotti agricoli (Закон № 88 относно уредбата на междубраншовите споразумения и договорите за отглеждането и продажбата на земеделски стоки) от 16 март 1988 г. (GURI бр. 69, 23 март 1988 г., наричан по-нататък „Закон № 88/88“), окуражавал хоризонталните споразумения между преработватели. От съображения 315 и 359—362 от обжалваното решение било видно, че Комисията била уведомена за това, но не го взела предвид при определянето на размера на глобата.

²⁹⁰ Deltafina поддържа също, че по делото, приключило с Решение С (2004) 4030 окончателен на Комисията от 20 октомври 2004 г. относно производство по прилагане на член 81, параграф 1 [ЕО] (дело COMP/C.38.238/B.2 — Суров тютюн — Испания) (наричано по-нататък „Решението Суров тютюн — Испания“), по което правната уредба била по същество аналогична с тази в случая, Комисията предоставила намаление от 40 % на глобите на преработвателите.

²⁹¹ След това Deltafina изтъква, че наложената му глоба е непропорционална, като се имат предвид фактите, накарала Комисията да не му предостави освобождаване от глоба. То подчертава, че оповестяването на заявлението му за освобождаване от глоба не е попречило на разследването на Комисията, че добросъвестността му по време на административната фаза не би могла да бъде поставена под съмнение, че Комисията сама признала, че то значително е допринесло за разследването, и че това дело се отличава с „изключителни характеристики“, доколкото Deltafina е било първото предприятие, подало заявление за освобождаване от глоба по реда на Известието относно сътрудничеството от 2002 г., и доколкото това е първият случай на отнемане на условно освобождаване от глоба. Въпреки това Комисията наложила изключително висока глоба за поведение, за което дори длъжностното лице, натоварено с преписката, 26 месеца след настъпване на фактите не знаело дали действително представлява нарушение на задължението за сътрудничество (вж. точка 185 по-горе). Deltafina посочва и практиката на Комисията да налага символични глоби в случаите, когато съществува основателно съмнение за наличието на нарушение.

- 292 Накрая, по време на съдебното заседание, като се позовава на точка 169 от Решение по дело Nintendo и Nintendo of Europe/Комисия, точка 190 по-горе, Deltafina упреква Комисията, че му е предоставила за сътрудничеството същото намаление на глобата, както на Dimon Italia, а именно 50%, въпреки че Dimon Italia започнало да сътрудничи по-късно от него и въпреки че качеството на неговото сътрудничество било по-съществено от това на сътрудничеството, предоставено от Dimon Italia.
- 293 Комисията иска доводите на Deltafina да бъдат отхвърлени.

2. Съображения на Общия съд

- 294 Що се отнася до оплакването, изведено от невземането предвид на смекчаващо обстоятелство, следва да се отбележи, че съгласно съдебната практика при определяне на равнището на санкцията поведението на засегнатите предприятия може да бъде разглеждано в светлината на смекчаващото обстоятелство, което би представлявала националната правна уредба (Решение на Съда от 9 септември 2003 г. по дело CIF, C-198/01, Recueil, стр. I-8055, точка 57 и Решение на Съда по дело Erste Group Bank и др./Комисия, точка 109 по-горе, точка 228 и сл.).
- 295 Освен това следва също да се отбележи, че под заглавие „Смекчаващи обстоятелства“ точка 3 от Насоките съдържа неизчерпателен списък на обстоятелствата, които могат да доведат до намаление на размера на глобата, едно от които е наличието на основателно съмнение на предприятието относно това дали ограничителното поведение съставлява нарушение.
- 296 В случая следва да се приеме, че в обжалваното решение Комисията е взела предвид националната правна уредба, и в частност Закон № 88/88, посочен от Deltafina. В съображения 315—324 и 358—362 от обжалваното решение

Комисията анализира именно влиянието на този закон. Тя потвърждава в този контекст, че националната правна уредба е могла да породи неяснота относно законосъобразността на практиките на АРТІ и Unitab. Точно поради тази причина Комисията е наложила на тези сдружения символични глоби (вж. по-специално съображение 362 от обжалваното решение).

²⁹⁷ Що се отнася обаче до картела на преработвателите, в който е участвало Deltafina, трябва да се приеме, че в съображение 323 от обжалваното решение Комисията твърди, че той „попада изцяло под действието на член 81, параграф 1 [ЕО], тъй като излиза от приложното поле на Закон № 88/88, доколкото по същество е целял да определя максималните или средни доставни цени, както и да разпределя количествата и доставчиците“. Deltafina не оспорва никоя от тези констатации. То само твърди, без да доказва това, че националната правна уредба насърчавала хоризонталните споразумения между преработватели.

²⁹⁸ При това положение Deltafina не би могло да твърди, че Комисията е трябвало да отчете приложимата правна уредба като смекчаващо обстоятелство.

²⁹⁹ Що се отнася до оплакването, свързано с Решението Суров тютюн — Испания, следва да се отбележи, че макар Deltafina да не твърди изрично това, по същество то изтъква нарушение на принципа на равно третиране, доколкото при подобен на настоящия случай Комисията приложила въпросното смекчаващо обстоятелство по отношение на преработвателите.

³⁰⁰ В това отношение следва да се напомни, че съгласно постоянната съдебна практика нарушение на принципа на равно третиране е налице само когато се третират по различен начин сходни положения или когато се третират еднакво различни положения, освен ако това не е обективно обосновано (Решение на Съда от 13 декември 1984 г. по дело Sermide, 106/83, Recueil, стр. 4209, точка 28 и Решение на Общия съд от 30 септември 2009 г. по дело Hoechst/Commission, T-161/05, Сборник, стр. II-3555, точка 79).

301 В случая сравнението между двете въпросни решения, що се отнася до отражението на националната правна уредба върху спорните практики, показва, че двете ситуации се различават съществено от гледна точка на отражението на посочената правна уредба върху неправомерните прояви. По-точно от съображения 52 и сл., 349 и сл., 426—429, 437 и 438 от Решението Суров тютюн — Испания е видно, че в Испания органите на публичната власт са изиграли съществена роля при договарянето на споразуменията между производители и преработватели. Става дума за преговори, наречени „публични“. В Испания е съществувала дори „практика на министерствата[, целяща] да позволява и поощрява страните да договарят съвместно условията за изкупуване и продажба на тютюн, включително цените“ (съображение 60 от Решението Суров тютюн — Испания). В резултат от това Комисията е стигнала до извода, че „публичните преговори между представителите на производителите и преработвателите [са] определили, поне донякъде, фактичката обстановка (по-специално що се отнася до възможностите за консултиране и приемане на общо становище), в която преработвателите [са] могли да развият не само общото становище, което биха приели в контекста на публичните преговори, а и своята тайна стратегия относно средните (максимални) доставни цени и относно количествата“ (съображение 438 от Решението Суров тютюн — Испания). Най-вече поради тази причина Комисията е предоставила намаление от 40% на размера на глобите, наложени на испанските преработватели.

302 В настоящия случай обаче органите на публичната власт не са имали такава роля в преговорите между преработватели и производители. Следователно Deltafina не би могло да изтъква, че като не е приложила спрямо него въпросното смекчаващо обстоятелство, Комисията е нарушила принципа на равно третиране.

303 Освен това следва да се напомни, че съгласно съдебната практика фактът, че в своята по-ранна практика при вземане на решения Комисията е приела, че определени елементи представляват смекчаващо обстоятелство за целите на определянето на размера на глобата, не означава сам по себе си, че тя е длъжна да направи същата преценка в последващо решение (Решение на Общия съд от 20 март 2002 г. по дело LR AF 1998/Комисия, T-23/99, Recueil, стр. II-1705,

точка 337 и Решение на Общия съд по дело Groupe Danone/Комисия, точка 224 по-горе, точка 395). Така Deltafina не би могло да изтъква прилагането на смекчаващо обстоятелство по друго дело, за да направи извод, че в настоящия случай Комисията е допуснала грешка.

304 След това трябва да се разгледа оплакването, че глобата е непропорционална с оглед на фактите, които са накарали Комисията да не предостави на Deltafina окончателно освобождаване от глоба.

305 В това отношение следва да се отбележи, че след като в обжалваното решение, без да е допуснала грешка, Комисията е установила нарушение на задължението за сътрудничество от страна на Deltafina, тя е решила в края на производството да не му предоставя окончателно освобождаване от глоба. Така, след като вече не се ползва от благоприятно третиране, на Deltafina е била наложена санкция за участието му в незаконния картел на преработвателите, чийто основен размер е определен на 60 милиона евро (вж. съображение 379 от обжалваното решение).

306 Същевременно, въпреки че Deltafina е нарушило условие, необходимо, за да получи освобождаване от глоба по реда на Известиято относно сътрудничеството от 2002 г., Комисията решава да намали размера на глобата му поради смекчаващото обстоятелство, че то е предоставило съществено сътрудничество в хода на производството. С оглед на съображенията, обобщени в точки 38—42 по-горе, Комисията решава да предостави на Deltafina намаление на глобата от 50%.

307 Следва да се приеме, че при количественото изразяване на намалението на глобата Комисията е признала и взела предвид както изключителните обстоятелства по настоящото дело, така и важността на предоставяното от Deltafina сътрудничество в хода на цялото производство, които дружеството посочва в подкрепа на оплакването си. Въз основа на тези съображения и независимо че Deltafina е нарушило задължението си за сътрудничество, Комисията му е предоставила много съществено намаление на глобата, която в противен случай е трябвало да му бъде наложена.

- 308 При обстоятелствата по случая, като се има предвид намалението на глобата на Deltafina, дружеството не би могло да твърди, че тя е непропорционална с оглед на фактите, които са накарали Комисията да му отнеме освобождаването от глоба. Останалите доводи на Deltafina не биха могли да поставят под въпрос тази преценка.
- 309 Относно довода, че не е било засегнато разследването, освен че не е доказан, той в случая е без значение както за установяване на нарушението на задължението за сътрудничество (вж. точка 171 по-горе), така и за оценката на сътрудничеството. Освен това при наличието на доказано нарушение на задължението за сътрудничество Deltafina не би могло да се позовава на добросъвестност по време на административната фаза, за да поиска допълнително намаляване на глобата. Накрая, що се отнася до практиката на Комисията при вземане на решения да налага символични глоби, като се има предвид посочената в точка 244 по-горе съдебна практика, тя също не би могла да постави под съмнение посоченото заключение.
- 310 Накрая, доколкото в съдебното заседание Deltafina за първи път в производството се позовава на нарушение на принципа на равно третиране от Комисията поради намаляването на глобата на Dimon Italia, дружеството въвежда ново правно основание, което не почива на правни или фактически обстоятелства, установени в хода на производството. Съгласно член 48, параграф 2, първа алинея от Процедурния правилник на Общия съд такова правно основание трябва да се отхвърли като недопустимо.
- 311 С оглед на гореизложеното седмото правно основание трябва да се отхвърли изцяло.
- 312 Следователно исканията на жалбоподателя за частична отмяна на обжалваното решение трябва да бъдат отхвърлени изцяло. Относно исканията при условията на евентуалност за изменение на обжалваното решение Общият съд счита, че

тъй като в случая няма никакво основание да се намали размерът на глобата, това искане следва да бъде отхвърлено. От всичко изложено по-горе следва, че жалбата трябва да бъде отхвърлена изцяло.

III — По искането за представяне на документ

313 Относно искането на Deltafina да бъде разпоредено на Комисията да представи пълния текст на документ, приложен към писмената защита (вж. точка 68 по-горе), следва най-напред да се напомни, че съгласно постоянната съдебна практика Комисията не е длъжна в хода на производството да дава достъп до вътрешни за институцията документи (Решение на Общия съд от 17 декември 1991 г. по дело Hercules Chemicals/Комисия, Т-7/89, Recueil, стр. II-1711, точка 54 и Решение на Общия съд от 15 март 2000 г. по дело Cimenteries CBR и др./Комисия, Т-25/95, Т-26/95, Т-30/95-Т-32/95, Т-34/95-Т-39/95, Т-42/95-Т-46/95, Т-48/95, Т-50/95-Т-65/95, Т-68/95-Т-71/95, Т-87/95, Т-88/95, Т-103/95 и Т-104/95, Recueil, стр. II-491, точка 420). Освен това съгласно постоянната съдебна практика в хода на производството пред съда на Съюза ищците и жалбоподателите не се запознават с вътрешни документи на Комисията, освен ако в случая това се налага от изключителни обстоятелства въз основа на сериозни доказателства, които те следва да представят. Това ограничение в достъпа до вътрешни документи е оправдано от необходимостта да се осигури доброто функциониране на съответната институция в областта на наказването на нарушенията на правилата на конкуренцията (вж. Решение на Общия съд от 20 март 2002 г. по дело HFB и др./Комисия, Т-9/99, Recueil, стр. II-1487, точка 40 и цитираната съдебна практика).

314 Следва да се приеме, че Deltafina не е доказало наличието на изключителни обстоятелства, които въз основа на сериозни доказателства биха изисквали представянето на целия документ, упоменат от дружеството в неговото искане, и че то не изяснява причините, поради които този документ би представлявал интерес по отношение на правото на защита. При това положение искането за представяне на целия документ не би могло да се приеме.

По съдебните разноси

- ³¹⁵ Съгласно член 87, параграф 2 от Процедурния правилник загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноси, ако е направено такова искане.
- ³¹⁶ След като исканията на Deltafina не са уважени, то следва да бъде осъдено да заплати съдебните разноси съгласно исканията на Комисията.

По изложените съображения

ОБЩИЯТ СЪД (трети състав)

реши:

- 1) **Отхвърля жалбата.**
- 2) **Осъжда Deltafina SpA да заплати съдебните разноси.**

Azizi

Cremona

Frimodt Nielsen

Обявено в открито съдебно заседание в Люксембург на 9 септември 2011 година.

Подписи

Съдържание

Обстоятелства, предхождащи спора	II - 5649
I — Административното производство	II - 5650
II — Обжалваното решение	II - 5654
A — По нарушението и вменяването на неправомерно поведение	II - 5655
B — По изчисляването на размера на глобата	II - 5656
1. Определяне на основния размер на глобата	II - 5656
2. Смекчаващо обстоятелство	II - 5658
B — По заявлението на Deltafina за освобождаване от глоба	II - 5660
1. Релевантните факти	II - 5661
2. Неспазването от Deltafina на условието, посочено в точка 11, буква а) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г. ..	II - 5663
Производство и искания на страните	II - 5667
От правна страна	II - 5668
I — По правните основания, посочени като основни	II - 5669
A — По първите три правни основания, изведени от явни грешки, които са опорочили непредоставянето на окончателно освобождаване от глоба на Deltafina	II - 5670
1. Доводи на страните	II - 5670
2. Съображения на Общия съд	II - 5677
а) По програмата за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер	II - 5677
б) По обхвата на задължението за сътрудничество	II - 5682

DELTAFINA/КОМИСИЯ

в)	По нарушението на задължението за сътрудничество от страна на Deltafina	II - 5686
г)	По специфичните доводи, изтъкнати от Deltafina, изведени от грешки, опорочаващи обжалваното решение, доколкото Комисията не му е предоставила окончателно освобождаване от глоба	II - 5690
	По довода, че Комисията приема, че Deltafina оповестява заявлението си за освобождаване от глоба на срещата на АРТІ.....	II - 5690
	— По твърдяното предварително уведомяване на Комисията	II - 5690
	— По твърдяното споразумение относно неизбежния характер на оповестяването	II - 5694
	По известността на разследването и отсъствието на въздействие върху него	II - 5695
д)	По оплакването, че Deltafina не е представило заявлението си за благоприятно третиране, съгласувано с основните си конкуренти	II - 5697
Б	— По четвъртото правно основание, изведено от нарушение на принципа на защита на оправданите правни очаквания, на принципа на добра администрация и на принципа на пропорционалност	II - 5700
	1. Доводи на страните	II - 5700
	2. Съображения на Общия съд	II - 5702
II	— По правните основания, посочени при условията на евентуалност	II - 5707
А	— По петото правно основание, изведено от нарушение на принципа на пропорционалност поради прекомерния начален размер на глобата, както и поради липса на мотиви	II - 5707
	1. Общи съображения	II - 5707
		II - 5739

2.	По първата част на петото правно основание, изведена от нарушение на принципа на пропорционалност, като се има предвид ограниченият размер на пазара и ограничените обороти на Deltafina	II - 5713
	а) Доводи на страните	II - 5713
	б) Съображения на Общия съд	II - 5713
3.	По втората част от петото правно основание, изведена от нарушение на принципа на пропорционалност, като се има предвид ограниченият размер на географския пазар	II - 5718
	а) Доводи на страните	II - 5718
	б) Съображения на Общия съд	II - 5718
4.	По третата част на петото правно основание, изведена от нарушение на принципа на пропорционалност, като се има предвид липсата на отражение на нарушението върху пазара, както и липсата на мотиви	II - 5720
	а) Доводи на страните	II - 5720
	б) Съображения на Общия съд	II - 5722
Б —	По седмото правно основание, изведено от погрешна преценка на смекчаващите обстоятелства, както и от нарушение на принципите на равно третиране и на пропорционалност	II - 5729
	1. Доводи на страните	II - 5729
	2. Съображения на Общия съд	II - 5731
III —	По искането за представяне на документ	II - 5736
	По съдебните разноски	II - 5737